

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Український Народний Союз, видавець „Свободи“, святкує своє 125-річчя

Рік 127, ЧИСЛО 3, П'ЯТНИЦЯ, 17 СІЧНЯ 2020 РОКУ

1893

Vol. 127, No. 3, FRIDAY, JANUARY 17, 2020

\$2.00

У Києві відбулася єпископська хіротонія Владика Степана Суса

Патріарх УГКЦ Святослав та Єпископ Степан Сус під час Архиєрейської хіротонії. (Фото: Духовна велич Львова)

Релігійно-Інформаційна Служба України

КИЇВ. – 12 січня, у Патріаршому соборі Воскресіння Христового Української Греко-Католицької Церкви у Києві відбулася Архиєрейська хіротонія наймолодшого католицького єпископа у світі – Степана Суса. Владика Степан став куріальним єпископом Патріаршої курії УГКЦ з титулярним осідком Зіґріса.

Богослужіння очолив Патріарх УГКЦ Святослав – головний святитель, співсвятителі: Митрополит Львівський УГКЦ Владика Ігор Возняк та єпарх Стемфордський Павло Хомницький, повідомляє релігійний інтернет-ресурс Духовна велич Львова.

Молитву розпочали процесійною ходою від храму Благовіщення Пресвятої Богородиці до Патріаршого собору Воскресіння Христового.

Спершу Владика Степан тричі публічно склав визнання своєї віри, а відтак власноруч підписав визнання було передане Голові УГКЦ Святославу.

У Богослужінні взяли участь єпископи УГКЦ та Римо-Католицької Церкви, священники з різних куточків України, монашество, миряни. На молитві також були присутніми єпископи Православної Церкви України.

Блаженніший Святослав у своєму слові підкреслив, що Господь посилає йому помічника в особі Владика Степана:

„Ми сьогодні були свідками, народження, свячення нового єпископа. Владико Степане, дивні були дороги, якими вів Вас Господь Бог до цієї хвилини. Ви, як молодий священник, мабуть бачили як багато сьогодні людей виїжджає з України і думали, як їх супроводжувати, де їх шукати. Ви

(Закінчення на стор. 5)

Іран збив український літак ракетою

Президент Ірану Хасан Рухані у розмові з Президентом України Володимиром Зеленським 11 січня висловив співчуття українському народові та родинам загиблих унаслідок збиття літака. Він попросив вибачення від іранської сторони за трагедію, яка забрала 176 людських життів.

Х. Рухані зазначив, що трагедія сталася через помилкові дії військових Ірану, пообіцяв притягти всіх причетних до відповідальності і надати всю необхідну допомогу українським експертам.

Керівник військової авіації Корпусу вартових Ісламської революції бригадний генерал Амір Алі Хаджизаде визнав відповідальність його підрозділу за збиття українського літака. А. Хаджизаде пояснив:

„У ніч випадку боєготовність піднялася до рівня умов війни, а інтегрована оборонна мережа повідомила системам найвищий рівень оповіщення. У цих умовах ряд оборонних систем були додані до оборонного кільця Тегерану. І саме перші системи, розміщені в західній частині Тегерану, були пов'язані з інцидентом. Ми провели співбесіду з оператором, який каже, що він неодноразово просив, щоб усі рейси зупинили в нашому повітряному просторі або, технічно кажучи, він попросив очистити повітряний простір. Чинovníки, яких просили припинити всі рейси, не послідували проханням з цього питання.

Іншими словами, у той час, коли відбувалися ці

Уламок літака Боїнг-737. (Фото: Прес-служба Президента України)

рейси, ситуація воєнного стану тривала. І, на момент того, як стався цей інцидент, система протиповітряної оборони вважала український літак крилатою ракетою. Оператор сил протиповітряної оборони в цих обставинах мав зателефонувати і отримати дозвіл на запуск. Помилка оператора починається з цього моменту. Але в цих умовах його система зв'язку, вочевидь, не спрацювала. Або була порушена її робота, або мережа була перевантажена, в будь-якому випадку, нею неможливо було скористатися. На жаль, він прийняв неправильне рішення, ракета

(Закінчення на стор. 7)

Відкриють Почесне консульство України

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. – Посольство України у США повідомило про намір відкрити Почесне консульство у Філядельфії. Почесним консулом стала юристка Ірина Мазур.

„Ми робимо усе, щоб ставати ближчими та ефективнішими для українців, які проживають чи перебувають в Америці, тому сьогодні підписали угоду про створення нового Почесного консульства України, яке відкривається у одному з найбільших міст східного узбережжя США, колишній тимчасовий американський столиці – Філядельфії. Місто також є одним з найбільших осередків української громади Америки“, – йдеться у повідомленні Посольства від 11 січня.

В урочистій церемонії підписання угоди про заснування консульства взяв участь Посол України Володимир Єльченко.

У США діють генеральні консульства у Сан-Франциско, Нью-Йорку та Чикаго, консульський відділ посольства у Вашингтоні, а також почесні кон-

Ірина Мазур і Володимир Єльченко під час церемонії підписання угоди про заснування консульства. (Фото: Фейсбук Посольства України у США)

сульства у Нью-Орліні (Луїзіана), Сіетлі (Вашінгтон), Бірмінгемі (Алабама), Тусоні (Аризона), Дітройті (Мишиген), Клівленді (Огайо), Солт-Лейк-Сіті (Юта) і в Гюстоні (Тексас).

Радіо Свобода

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Путін незаконно відвідав Крим

КИЇВ. – Міністерство закордонних справ (МЗС) України 20 січня висловило рішучий протест у зв'язку з черговим неузгодженим з Україною візитом Президента Російської Федерації Володимира Путіна на тимчасово окуповану Російською Федерацією частину території України – Автономну Республіку Крим та місто Севастополь – 9 січня з метою спостереження за незаконними навчаннями Північного і Чорноморського флоту Російської Федерації біля берегів тимчасово окупованого Кримського півострову. МЗС заявив, що Крим і Севастополь є невід'ємною частиною суверенної території України, і жодні поїздки російських посадовців не змінять їхній статус, закріплені у Конституції України та визнані міжнародним співтовариством. (Міністерство закордонних справ України)

■ Сенцови переїхали з Криму

КИЇВ. – 13 січня український режисер Олег Сенцов повідомив про переїзд свої мами та сина з анексованого Росією Криму на підконтрольну Україні територію. Колишня дружина не хотіла відпускати сина Влада. Вона етнічна українка, народилась на Івано-Франківщині, але прийняла анексію Криму. Син пішов у звичайну київську школу. (Радіо Свобода)

■ Україна повернеться у ПАРЕ

КИЇВ. – Верховна Рада плянує ухвалити постанову про відновлення участі України в роботі Парляментської Асамблеї Ради Європи (ПАРЕ). 13 січня це рішення затвердив Комітет з міжнародних справ. Найближча сесія ПАРЕ розпочнеться 27 січня в Страсбурзі. Проєкт постанови зареєструвала голова української делегації в ПАРЕ Єлизавета Ясько. У червні 2019 року ПАРЕ змінила процедуру застосування санкцій і Росія повернулася до повноцінної роботи в ПАРЕ. У відповідь на це делегації Естонії, Грузії, Латвії, Литви, Польщі, Словаччини та України залишили залу засідань. Україна офіційно відмовилася від участі в осінній сесії ПАРЕ. (Радіо Свобода)

■ Зросло виробництво дизельного пального

КИЇВ. – Частка Росії на ринку дизельного пального України скоротилася майже на 6 відс., повідомили 13 січня експерти дорадчої групи „А-95“. Зниження поставок обумовлено припиненням з серпня минулого року роботи трубопроводу „ПрикарпатЗахідтранс“ після введення спеціального мита на імпорту дизельного пального і скрапленого газу з Росії. Зросли відвантаження з трубопроводного терміналу в Гомелі (Білорусь) і прями залізничні поставки через східний кордон. Поставки з Литви в 2019 році збільшилися на 9,4 відс. Внутрішнє виробництво дизельного пального зросло за 2019 рік на 10 відс. в порівнянні з 2018 роком. („Укрінформ“)

■ Затримали з підозрою у вбивстві

КИЇВ. – 12 січня правоохоронці затримали підозрюваних у вбивстві українського лікаря, громадської активістки, учасниці бойових дій на Донбасі Аміни Окуєвої та пораненні її чоловіка Адама Осмаєва. А. Окуєва загинула ввечері 30 жовтня 2017 року під Києвом від вогнепального поранення. У Шевченківському районі Києва 12 листопада 2019 року назвали вулицю на честь А. Окуєвої. (Радіо Свобода)

■ Закрили понад 600 автозаправок

КИЇВ. – 12 січня правоохоронці припинили діяльність 631 нелегальної автозаправки (АЗС) за фактами незаконного виготовлення, зберігання та збуту піддакцизних товарів, порушення правил безпеки під час виконання робіт з підвищеною небезпекою. 76 АЗС добровільно демонтовано. Прокуратура спільно з правоохоронними органами розпочали 343 кримінальні провадження стосовно протиправної діяльності нелегальних АЗС. („Укрінформ“)

ТОЧКА ЗОРУ

Мовна деколонізація України: Чи спалив би себе Олекса Гірник сьогодні?

Юрій Гнаткевич,
Радіо Свобода

В українській історії є імена, які українцям варто нагадувати не вряди-годи, а їх мав би знати кожен українець так, як він пам'ятає імена Тараса Шевченка, Лесі Українки чи Івана Франка. На глибоку пам'ять українців заслуговує, наприклад, Петро Калнишевський. У Києві українським патріотам пощастило перейменувати вулицю чекіста Майорова на вулицю Петра Калнишевського. На цій вулиці Фонду ім. П. Калнишевського вдалося поставити пам'ятник замордованому на Соловках російським царизмом останньому кошовому Запорізької Січі. Кінорежисер із Сум Володимир Савельєв готує фільм про Петра Багатостраждального.

42 роки тому, пізнього вечора 21 січня 1978 року, до могили Т. Шевченка піднявся чоловік. Коли стемніло, він розкидав по схилах Чернечої гори тисячу листівок, на яких його рукою було написано: „Протест проти русифікації українського народу“. І далі: „На знак протесту спалився Олекса Гірник з Калуша. Тільки в цей спосіб можна протестувати в Радянському Союзі!“. Після цього він облив себе гасом та підніс до грудей запальничку.

Український дисидент здійснив акт самоспалення на знак протесту проти русифікації України комуністичним режимом. О. Гірник ішов до такого вчинку все своє життя. 11 років він промучився в ув'язненні. Три з них карався у польській тюрмі за неодноразові заяви офіцерам під час служби у польській армії про право українців бути вільною нацією і мати свою власну державу. А коли після змови Гітлера зі Сталіним у західну Україну прийшли чергові „визволителі“, вони стали відправляти в Сибір людей, що підозрювалися в українському націоналізмі. Вісім років О. Гірник провів у концтаборах під Норильськом. Він не хотів у черговий раз потрапити до концтабору, але водночас совість кликала його до протесту. У житті він часто говорив: „Хочу вмерти за Україну“. І він за неї вмер. Його самоспалення – це його форма боротьби. Своєю смертю він прагнув протестувати проти поневолення України російською імперією та привернути увагу людей до жахливих наслідків політики зросійщення України Москвою.

У жовтні 1999 року рішенням столичної „Просвіти“ було створено Фонд ім. О. Гірника. З ініціативи патріотичних громадських організацій 2003 рік був проголошений роком пам'яті О. Гірника. У столиці була проведена низка заходів з відзначення 25-ої річниці його загибелі, а президент Віктор Ющенко нагородив О. Гірника званням Героя України. У Каневі біля могили Т. Шевченка на місці самоспалення О. Гірника було поставлено пам'ятний знак, до якого екскурсоводи підводять відвідувачів шевченківського заповідника.

Щороку Фонд ім. О. Гірника й Ліга українських меценатів присуджували спільну премію за значні успіхи в національно-патріотичному вихованні дітей та молоді, прищепленні їм патріотичного ставлення до української мови. Таких премій було присуджено понад 60.

Першими лавреатами премії ім. О. Гірника стали письменники Анатолій Бортняк, Іван Низовий, Микола Сом, канівський активіст Михайло Іщенко, низка освітян і просвітян.

На місці загибелі О. Гірника росте кущ калини, посаджений працівниками Шевченківського заповідника. Калина ніби нагадує всім патріотам України про їхній святий обов'язок берегти нашу незалежність та активно боротися за українське національне від-

Пам'ятний знак Олексі Гірникові на місці його самоспалення у Каневі.

родження. Калина просить українських патріотів допомогти українській мові розправити перебиті крила.

Якби О. Гірник встав із могили після 1991 року, він переконався б, що зросійщення українства у часах панування на Україні російського царизму і московського більшовизму виявилось таким глибоким, що на більшій території України після проголошення її незалежності на високих владних постах, на різних керівних посадах опинилися люди, для яких українська мова була чужою. Більшість із них і слухати не хотіли про реальне впровадження в українській державі української мови як державної. Чужою стала українська мова для сотень тисяч викладачів університетів та шкільних учителів.

Особливо гірко, що українська мова не впроваджувалася в українському війську, жоден з п'яти президентів України курсу на національне відродження не оголошував, а головнокомандувачі Збройними Силами не закликали своїх офіцерів спілкуватися з українськими вояками лише державною мовою.

Не було б меж здивуванню О. Гірника, якби він дізнався, що в українському парламенті десятки років чекали свого часу законопроекти, покликані врегулювати функціонування мов в Україні, але українські ліберали вважали, що мовне питання „не на часі“, а обраний українцями парламент аж восьмого скликання наважився затвердити квоти для національних телеканалів і радіо не для мови колонізатора, а для державної української.

Цікавою була б його реакція на ухвалення Закону України „Про забезпечення функціонування української мови як державної“, який відкривав шлях для

мовної деколонізації України. Адже з якою лютою ненавистю перешкоджали його ухваленню деякі впливові політичні діячі з українськими прізвищами.

Поцікавившись шостим українським президентом, О. Гірник не міг би не звернути увагу на той факт, що Володимир Зеленський народився у колись козацькому Кривому Розі 25 січня 1978 року, тобто рівно через чотири доби після самоспалення на Чернечій горі. Шостий президент своїми оголошеннями в його новорічній промові міркуваннями щодо відсутності різниці, якою мовою говорять українці, засудив українське відродження, яке несподівано почалося

Олекса Гірник у молоді роки.

(Закінчення на стор. 3)

Президент підписав закон про визнання Пласту, державну підтримку пластового, скавтського руху

КИЇВ. – 13 січня Президент України Володимир Зеленський підписав Закон „Про визнання пластового руху та особливості державної підтримки пластового, скавтського руху“, який Верховна Рада ухвалила 17 грудня 2019 року з урахуванням пропозицій Глави держави.

Документ визнає історичний внесок пластового руху в освіту дітей і молоді, здобуття та утвердження української державності й створює засади державної політики щодо сприяння розвитку пластового, скавтського руху.

Згідно із законом, місія пластового, скавтського руху полягає у вихованні дітей та молоді на основі системи цінностей, що відображається у пластовій присязі, скавтській обіцянці, пластовому та скавтському законах, спрямованих на те, щоб зробити світ кращим, таким, у якому люди реалізують себе як особистості та відіграють конструктивну роль у суспільстві.

Документ надає можливість залучити пластові та скавтські громадські організації до розробки та реалізації державних і місцевих програм. Крім того, пластові та скавтські громадські організації зможуть отримувати від держави матеріальну, інформаційну та консультативну підтримку.

Серед іншого центральні органи виконавчої влади сприятимуть створенню за кордоном інфраструктури пластового та скавтського руху. На її базі мають вивчати або здійснювати освіту та виховання українською мовою.

Водночас втручання органів державної влади та

Президент України Володимир Зеленський. (Фото: Офіційне інтернет-представництво Президента України)

місцевого самоврядування в діяльність скавтських громадських об'єднань не допускається, крім випадків, передбачених законодавством.

Цей закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

Офіційне інтернет-представництво
Президента України

Мовна деколонізація...

(Закінчення зі стор. 2)

наприкінці каденції попереднього президента і тим самим ще вище підняв шлюзи для продовження і вдосконалення дії путінського гасла „Ми один народ“. І тут немає нічого дивного і несподіваного: В. Зеленський зростав і виховувався в часи і в оточенні, де українців обзивали бандерівцями. Він ріс у часи, коли вживати слово „нація“ було не заведено і небезпечно. Тоді в Москві заплянували „сліяння націй“.

Шостий президент України виховувався у часи активного розукраїнення України, а створений ним „Квартал-95“ був і залишається досягненням російського шовінізму. „Квартал“ вперто продовжує переконувати українців в „ненадобності“ їхньої мови.

За життя Олекса Гірник частенько любив вигукувати: „Аби була Україна!“. Сьогодні він напевне вигукнув би: „Але не така!“ Перед тим, як вирушити того далекого січневого дня до Канева з Києва, він довго блукав його вулицями. Почуте і побачене у повністю зросійщеній столиці радянської України додало рішучості і відваги.

Але цікаво, яке враження справив би на нього нинішній Київ. Звісно, питома вага української мови у Києві за останні два десятиріччя помітно зросла. Багато українців перестали соромитися своєї національної мови. Адже тепер українською мовою заговорили президенти, прем'єри, міністри, народні депута-

ти, судді і прокурори та сила силенна державних службовців.

Зрештою, українці перестали боятися говорити українською мовою. Адже раніше принципово українськомовних вважали націоналістами. А бути українським патріотом завжди було небезпечно. Нині ж патріоти об'єднуються в партії і громадські організації. Українська дітвора в київських школах хоч і спілкується поміж собою російською мовою, але на уроках слухає і відповідає українською. У столичному метро лунає українська мова, а не так, як було у 1978 році. Більшість телевізійних і радіопередач включно з футбольними репортажами звучать українською мовою, в численних храмах, крім церков Московського Патріархату, богослужіння здійснюються українською мовою.

Дізнавшись, що міністер науки і освіти пообіцяла, що в Україні незабаром не залишиться жодної російської школи, О. Гірник не ухвалив би рішення спалитися десь на Банковій чи перед Верховною Радою. Адже він спалився не тільки на знак протесту: він не бачив іншого способу протесту, бо інший спосіб закінчився б тюрмою. Зараз він пішов би іншим шляхом. Він зміг би оголосити голодування перед Офісом президента з вимогою, аби той дав вказівку виконувати Закон України „Про забезпечення функціонування української мови як державної“.

Він звернувся б до провідників численних національно-патріотичних партій та організацій провести загальнонаціональний форум на тему „Мова об'єднує українців, а не роз'єднує їх“. О. Гірник, напевне, спробував би організувати ще один мовний Майдан. О. Гірник не спалився б: він боровся б і закликав би інших до боротьби за побудову справді української національної держави, бо нація з двома мовами, до якої закликає Президент В. Зеленський, насправді буде не однією, а двома націями.

Юрій Гнаткевич – голова
Центру національного
відродження ім. Євгена
Чикаленка, народний
депутат України трьох
скликань.

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Завезли уживані речі

КИЇВ. – У 2019 році на митні території України ввезли понад 122.5 тис. тонн вживаного одягу та речей загальною митною вартістю 181 млн. дол. Про це повідомив 12 січня заступник Міністра соціальної політики Олег Коваль. При оформленні товарів було сплачено 1 млрд. 228 млн. грн. податків. О. Коваль наголосив на тому, що в Україні поширена практика, коли під виглядом гуманітарної допомоги на територію країни ввозяться речі для продажу без митного оформлення. У зв'язку з такою практикою Міністерство соціальної політики виключило з Єдиного реєстру отримувачів гуманітарної допомоги 79 організацій. („Укрінформ“)

■ Про відновлення меморіалів УПА

ВАРШАВА. – Відновлення понівечених меморіалів УПА на півдні Польщі вимагає політичних рішень органів польської влади, а також внесення змін у нормативні положення про воєнні поховання. Про це заявив 12 січня директор відділу вшанування боротьби та мучеництва польського Інституту національної пам'яті Адам Сібек. Це стосується виключно місць поховання, оскільки символічні пам'ятники УПА є абсолютно неприпустимими. У Польщі немає нормативних положень, якими б регламентувався статус поховання бійців УПА, хоча на території Польщі є 70-80 українських поховань, частина яких стосується й УПА. Як повідомлялося, упродовж 2014-2017 років на півдні Польщі невідомими особами було знищено чи понівечено близько 10 пам'ятників УПА. Донині жоден з них не відновлено. („Укрінформ“)

■ Україна на третьому місці в агропродукції

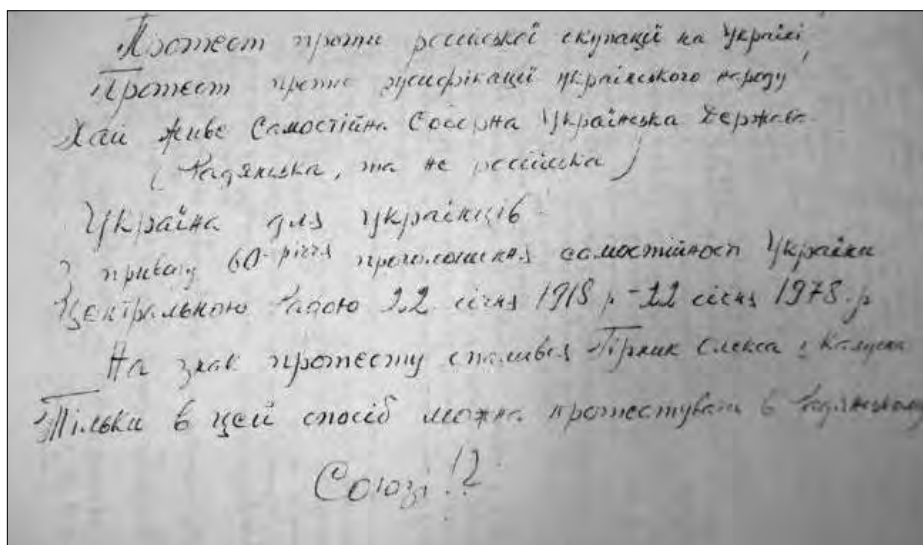
КИЇВ. – Україна за період з листопада 2018 року по жовтень 2019 року посіла третє місце у світі серед постачальників агропродукції до Євросоюзу з показником 7.3 млрд. євро. Про це 11 січня повідомила Єврокомісія у щомісячному звіті про стан торгівлі Євросоюзу агропромисловою продукцією. Перше місце посіли США з показником у 12.2 млрд. євро, друге – Бразилія (11.7 млрд. євро). Обсяг сільськогосподарського експорту з України до Євросоюзу щороку зростає. У порівнянні з попереднім періодом (листопад 2017 року-жовтень 2018 року) він збільшився на 41 відс. („Укрінформ“)

■ Люди блокують автотрасу

МИКУЛИЧИН, Івано-Франківська область. – У селі жителі проводять акцію протесту, частково перекриваючи автотрасу „Мукачівсько-Львів“. Причина протесту – Микуличин не включили до перспективного плану формування території Івано-Франківської області. 11 січня розпочалося часткове перекриття автотраси. Громадський порядок забезпечувала поліція. 12 січня громада села продовжила протестувати. До блокування долучилися понад 200 людей. Ніхто з представників обласної влади на зв'язок з громадою не вийшов. („Укрінформ“)

■ Тигрів покинули на острові

ПОЛТАВА. – 30 грудня 2019 року в Голосіївському районі столиці, на Жуковому острові, виявили шість тигрів у клітках, яких власник залишив без належних умов для існування. Трьох з шести тигрів взяли на реабілітацію в „Фельдман Екопарк“ і з 9 січня тварини знаходяться в карантинній зоні соціально-гуманітарного мультикомплексу під Полтавою. З тиграми працюють фахівці – беруть аналізи крові, щоб оцінити стан здоров'я, а також визначити приналежність до конкретного виду тигрів. Також вони займаються реабілітацією тварин, які пережили стрес. Поліція розпочала розслідування за фактом жорсткого поводження з тваринами. („Укрінформ“)

Листівка, яку Олекса Гірник розкидав на Чернечій горі у Каневі перед самопаленням у ніч на 22 січня 1978 року.

АМЕРИКА | СВІТ

■ Конгрес обмежує президента

ВАШІНГТОН. – Президент США Дональд Трамп розкритикував демократів після голосування в Конгресі щодо обмеження його воєнних уповноважень у діях стосовно Ірану. Під час свого виступу перед виборцями в Огайо, що відбувся лише через кілька годин після голосування Палати представників США за обмеження воєнних повноважень президента, Д. Трамп сказав: „Потрібно отримати дозвіл Конгресу. Мусите повідомити нас про те, що плануєте зробити, щоб ми подзвонили до несправжніх новин і влаштували витік інформації”. Палата Представників США 224 голосами „за” затвердила 9 січня резолюцію, що вимагає від президента отримувати схвалення Конгресу перед тим, як проводити військові операції в Ірані. Конгресмени-демократи критикували рішення Д. Трампа провести без попереднього схвалення Конгресу спецоперацію США, в результаті якої було вбито іранського генерала Касема Солеймані. У своїй заяві спікерка Палати Представників Ненсі Пелосі назвала спецоперацію проти К. Солеймані „провокативною і непропорційною” і заявила, що „адміністрація провела ці дії без консультацій з Конгресом”. Речниця Білого Дому Гоген Гідлі назвала цю резолюцію „смішвинною” і „невірно спрямованою”. Резолюція не є зобов'язуючою. Згідно з нею воєнні дії проти Ірану вимагатимуть оголошення війни Конгресом, крім випадків, якщо „таке використання збройних сил необхідне та відповідне для захисту проти неминучої та відповідної атаки на США, території або володіння США, або збройних сил у відповідності до резолюції про воєнні повноваження”, – йдеться в документі. Для того, щоб ввести рішення у дію, резолюція має бути затверджена в Сенаті США. В тексті резолюції зазначається, що Іран є спонсором тероризму і провадить дестабілізуючі дії на Близькому Сході, і К. Солеймані був відповідальний за велику кількість їх. („Голос Америки”)

■ Переобрано президента Тайвану

ТАЙПЕЙ. – Президент Тайвану Цай Ін-вен здобула переважуючу перемогу на президентських виборах 11 січня. Вона отримала 57 відс. голосів, що становило рекордове велике число – 8 млн. виборців. Її Демократична-прогресивна партія затримала контроль в легіслатурі країни, дозволяючи їй далі просувати реформи і втілювати підтримкою нового покоління тайванців. Ці вибори також виявили, що велика більшість тайванців хоче віддалитися від Китаю. Вони відкидають пропозицію жити за прикладом Гонг-Конгу – „одна країна, дві системи”. Перемога Цай Ін-вен підкреслила ворожість тайванців до Китаю, особливо до намагань його Комуністичної партії поглинути Тайван і його 23 млн. мешканців. Але Тайван ніколи не був частиною Китаю. У 1949 році китайські націоналісти втекли від комуністів на цей острів, розташований за 100 миль на південний схід від узбережжя Китаю. Тайван перетворився на динамічне і процвітаюче суспільство, де понад половина громадян вважає себе тайванцями, а більшість решти називає себе тайванцями-китайцями. („The Washington Post”)

■ Посли виступили в обороні Польщі

ВАРШАВА. – Посли США, Німеччини та Ізраїля виступили проти твердження Президента Росії Володимира Путіна, що Польща є частинно відповідальна за вибух Другої світової війни. У своїх коментарях 30 грудня 2019 року послы нагадали, що Гітлер і Сталін змовилися розпочати війну, а Польща стала жертвою цього конфлікту, в якому загинуло 6 млн. поляків. Польща не запросила В. Путіна на церемонію 1 вересня 2019 року у Варшаві з нагоди 80-ліття вибуху війни. Він також не буде 27 січня на урочистостях у 75-ліття звільнення нацистського концбору Авшвіц (Освенцім). Польща намагається зменшити свою залежність від російського газу. Вона протестувала проти побудови газогону „Північний потік-2”, який доставлятиме газ в Західну Європу, обминаючи Україну й Польщу. („Associated Press”)

Доставили на фронт різдвяні дари

Активісти громадських організацій з виготовленими різдвяними дідухами для фронту. (Фото: Георгій Лук'ячук)

Георгій Лук'ячук

КИЇВ. – Вив'язані напередодні Різдва дідухи освятив капелян о. Дмитро Каран, а доставили їх на передову лінію разом із різдвяними подарунками для бійців добровольці громадських організацій „Волинське братство” та „Соловецьке братство” Жанна Шнуренко, Антоніна Рєпа, Галина Бідношей, Любов Матюша, Тамара Вірченко, Валентина Форманюк, Анастасія Сироткіна, Марина Соченко, Валерій Петущак та інші, котрі з 2014 року активно підтримують українську армію.

У списку переданих на фронт речей – десятки шоломів, берці, спальники, уніформи і теплі куртки, камери для дронів, ліки, снайперські рукавички, термобілизна, а також дідухи-обереги та ласощі. У тяж-

кому 2014 році під Маріуполь, Широкине, Авдіївку, в Щастя ці дари возили члени „Соловецького братства” В'ячеслав Тимченко, Юрій Ткач, о. Д. Каран.

Дідухи-обереги, для яких збирали жито, пшеницю, овес, польові маки, безсмертники й інші сухоцвіти у Прикарпатті, на Черкащині, Київщині, Полтавщині, ставали символами не лише сімейного затишку, а й єдності України, якій знову загрожує ворог українського народу.

Сіяли зернові й збирали колоски Михайло Цапро та Світлана і Марина Чорні, інші заготовляли трави і квіти, потім усе це добро звозили до столиці, де майстри любовно вив'язували дідухи, які капеляни та добровольці возили по лінії фронту, передавали у шпиталі пораненим, а також політв'язням московського режиму.

В Європарламенті закликають Росію взяти приклад з Ірану – визнати збиття „Боїнга” на Донбасі

Євгенія Руденко Радіо Свобода

СТРАСБУРГ. – Збиття українського літака може стати приводом для відновлення міжнародних санкцій проти Ірану. Франція, Німеччина та Велика Британія запустили офіційний механізм врегулювання суперечок, що оскаржує виконання ключових домовленостей ядерної угоди з Іраном.

Іран твердить, що збільшив продукцію збагаченого урану у відповідь на відновлення санкцій з боку США. Європа ж цей аргумент не приймає і погрожує відновити санкції, однак все ж сподівається, що вдасться домовитися.

„Уявіть, якою була б ситуація в Ірані зараз, якби Тегеран мав ядерну зброю”, – заявив під час дебатів у Європарламенті верховний представник ЄС із закордонних справ Жозеп Боррель. На його думку, найголовніше завдання Європи зараз – зберегти антиядерні домовленості з Іраном, стабілізувати ситуацію в регіоні і зробити все можливе, щоб посадити за один стіл переговори США та Іран.

„Після того, як Іран визнав, що збив літак, ми маємо використати цю можливість, аби повернути Іран до умов ядерної угоди, підписаної у 2015 році”, – заявив у коментарі Радіо Свобода німецький депутат Міхаель Галер. Він також додає, що було б набагато легше тиснути на Іран, виступаючи одним фронтом зі США.

У 2015 році Іран погодився на умови світової спільноти в обмін на зняття санкцій, зокрема на продаж нафти. Однак після приходу Дональда Трампа до влади Сполучені Штати відновили санкції проти Ірану в односторонньому порядку. Тоді в ЄС висловили через це глибоку стурбованість, зараз у Європарламенті

відверто критикують Д. Трампа і вважають політику Вашингтону не меншою перепоною для домовленостей, ніж заяви Тегерану.

„Ми зараз спостерігаємо за унікальною ситуацією, коли Іран випереджає Росію у своєму визнанні відповідальності. Росія має взяти на себе відповідальність за збиття МН17, але вона досі цього не зробила. Доказова база ідентична, але Росія відмовляється визнати свою провину”, – заявляє М. Галер.

Якщо раніше євродепутати дозволяли собі так висловлюватися лише в кулуарах і не на запис, то тепер відверто засуджують Росію і порівнюють реакції Тегерану і Москви на збитий літак.

„Влада Ірану визнала свою відповідальність через кілька днів. І тут ми бачимо величезний контраст із поведінкою Росії, коли на території України був збитий літак Малайзії”, – заявив у коментарі Радіо Свобода депутат із Литви Андрюс Кубілюс.

Незважаючи на те, що Іран взяв на себе відповідальність за збиття українського лайнера, в Європарламенті закликають до всебічного і прозорого розслідування, бо, за словами депутатів, досі лишається багато питань без відповідей.

„Військові технології повинні дозволяти бачити різницю між „Боїнгом”, який має свої радіосигнали, і він показує, що він – „Боїнг”, а не ракета чи американський винишувач”, – твердить А. Кубілюс, але додає, що на даний момент Іран йде на співпрацю, однак невідомо, чи так завжди триватиме, бо розслідування може тривати кілька років.

Copyright © 2020 RFE/RL, Inc. Передруковується з дозволу Радіо Вільна Європа/Радіо Свобода (<https://www.radiosvoboda.org/a/30377237.html>).

Картину повернули з США

Директорка Дніпровського художнього музею Тетяна Шапаренко біля картини „Таємний виїзд Івана Грозного перед опричниною“ в Мистецькому арсеналі. (Фото: Георгій Лук'ячук)

Георгій Лук'ячук

КИЇВ. – В Україну зі США повернулася відома картина Михайла Паніна „Таємний виїзд Івана Грозного перед опричниною“, яка була викрадена нацистами під час Другої світової війни з Дніпропетровського художнього музею і згодом виявилася за океаном. Картина, написана 107 років тому, пропала з музею під час окупації міста в 1941 році разом з 63 експонатами музею.

У 1962 році картину виявило американське подружжя, що придбало будинок у Ріджфілді, Коннектикут. Колишній власник будинку емігрував до США з Швейцарії 1946 року, 1986 року помер, а ще через рік будинок придбали Габбі Трейсі і її чоловік Дейвід, які виявили картину і подали на аукціон. Про це дізналися в Дніпровському художньому музеї і зажадали повернути картину.

До справи долучилось Посольство України в США й разом зі Службою зовнішньої розвідки України у співпраці з Федеральним Бюром Розслідувань, Державним департаментом США і прокуратурою Округу Колумбія провело процедури, завдяки яким стало можливим повернути картину. Окреме значення у процесі мало доброзичливе ставлення аме-

риканської родини, у якій картина перебувала останні 30 років.

4 січня у Києві відбулося встановлення картини в експозиції Мистецького арсеналу „Історії повернення українських культурних цінностей“. На прес-конференції виступили генеральна директорка Мистецького арсеналу Олеся Островська-Люта, заступниця Міністра культури, молоді та спорту Світлана Фоменко, директорка Дніпровського художнього музею Тетяна Шапаренко.

Повернення роботи М. Паніна – перший результативний випадок співпраці України і США на офіційному державному рівні щодо повернення пам'яток культурної спадщини, незаконно вивезених за кордон.

В музеї збереглась рукописна розписка про вилучення експонатів, у тому числі й роботи М. Паніна, німецьким офіцером. М. Панін (1877-1963) навчався у Петербурзі, але значну частину життя викладав у Дніпропетровську. Він – перший директор Дніпропетровського художнього училища. Твір був серед 64 експонатів, показаних у день відкриття Катеринославського (Дніпропетровського) музею 27 квітня 1914 року і відтоді увійшов до постійної експозиції художнього музею.

У Києві відбулася...

(Закінчення зі стор. 1)

як той, що були настоятелем Гарнізонного храму свв. апостолів Петра і Павла у Львові, мабуть, більше з усіх нас чули і бачили плач сучасної української Рахилі. Бо Ви ховали тих хлопців, які сьогодні щедро засівають українську землю своїми кістками в надії на її свободу, і незалежність. А сьогодні Господь Бог покликав Вас бути єпископом Патріяршої Курії у Києві.”

„І сьогоднішнє Євангеліє каже, що найважливіше, щоб в історичних моментах ми з Вами, як віруючі люди, побачили, що навіть зараз зі мною, в цій історичній хвилі, яку переживаю, Бог є особисто, реально присутній. І сьогодні наша Церква відчуває потребу супроводжувати наших українців, де б вони не були. Тому гасло нашого Патріяршого Собору, який відбудеться у серпні „Твоя Церква всюди і завжди з Тобою“. А так як Глава Церкви не може бути присутній на всіх континентах, мені сьогодні Господь посилає помічника“, – наголосив Патріярх Святослав і додав, що це подія Вселенської Церкви.

Нововисвяченого єпископа привітав Апостольський Нунцій в Україні Клавдіо Гуджеротті, який розповів, що служіння у Курії не є легким, але побажав з молитвою долати всі виклики і досвідчувати єпископське служіння як вияв Божої ласки.

Привітав Владика Степана секретар Римокатолицької конференції єпископів в Україні Владика Віталій Скоморовський, який зачитав лист

від голови конференції єпископів України Броніслава Бернацького.

Наприкінці моління до присутніх звернувся Владика Степан:

„Я свідомий того, що до нового служіння мене покликав сам Господь. І коли мене запитували, яким має бути єпископ, я говорив, що перш за все має бути людяним. У особі священиків, єпископів Господь зустрічається з тими, хто ще шукає стежки до Нього. І я би хотів – все своє життя, як людина і душпастир бути у руках Божих тим обличчям, в якому Він зустрічається з тими, хто ще шукає стежки до Нього“.

15 листопада 2019 року офіційні представники Ватикану повідомили, що Синод Єпископів Української Греко-Католицької Церкви, отримавши попередню згоду від Папи, здійснив канонічне обрання о. С. Суса, священика Львівської архієпархії УГКЦ, єпископом Курії Києво-Галицького Верховного Архієпископа.

Владика Степан народився 7 жовтня 1981 року у Львові. Після навчання у Львівській Духовній Семінарії Святого Духа, 2005 року отримав дияконські свячення, а 30 червня 2006 року – пресвітерські. Здійснював капелянське служіння при Львівській академії сухопутних військ та при інших навчальних закладах Львова. Від 2008 до 2012 року був відповідальним за душпастирство військовослужбовців у Львівській архієпархії УГКЦ. Від 2012 року призначений Синкелом Львівської архієпархії в справах військовослужбовців, студентів і сиріт, а також парохом гарнізонного храму свв. Петра і Павла у Львові.

АМЕРИКА | СВІТ

■ Японський маґнат втік до Лівану

БЕЙРУТ. – Колишньому керівникові великої японської автомобільної компанії „Ніссан“ Карлосові Гонові закидають зловживання грішми. Він перебував на волі за грошовою заставою 14 млн. дол. Але 31 грудня 2019 року він мав прес-конференцію в Бейруті, кажучи, що японська судова система є наставлена проти нього. 65-літній К. Гон народився в Бразилії в ліванській родині. Він каже, що закиди проти нього – це справа його колеґ, котрі хотіли стримати його намагання перебрати французьку компанію „Рено“. Суд над ним мав розпочатися в квітні і 2 січня Інтерпол оголосив розшук за ним. Маґнат вилетів з летовища в японському місті Осака 29 грудня 2019 року у великій валізі, котра мала отвори для повітря, яку не перевіряли, бо це був лет приватного літака. Літак прилетів до Туреччини, а звідти другий літак привіз його до Лівану, де К. Гон має громадянство. Ліван не видає своїх громадян іншим державам. На літаку з ним був американський спеціаліст з безпеки Майкл Тейлор, колишній член „Зелених беретів“ – сил спеціального призначення Армії США. 59-літній М. Тейлор в минулому співпрацював з Федеральним Бюром Розслідувань (FBI) і має репутацію рятування заручників. У 2009 році газета „Нью-Йорк Таймс“ найняла його бостонську безпекову компанію для вирятуння свого репортера Дейвіда Рогде з талібанської неволі в Афганістані. Довірочні джерела кажуть, що втечею К. Гона займалися 10-15 осіб, і вона коштувала мільйони доларів. Міністерство юстиції Японії заявило 5 січня, що зміцнює перевірки відлітаючих пасажирів і багажу. („The Wall Street Journal“)

■ Зросло число вбивств у Філадельфії

ФІЛАДЕЛЬФІЯ. – У Філадельфії впродовж 2019 року було вбито 356 осіб. Це є найвище число від 2007 року, коли загинула 391 особа. Посадник міста Джеймс Кенні оголосив 30 грудня 2019 року, що новим комісаром поліції буде Деніел Автло, котра досі була шефом поліції в Портленді, Орегон. Один з її найбільших пріоритетів буде знайти спосіб зменшення зростаючого числа вбивств у місті. Для порівняння, в Нью-Йорку за 2019 рік вбили 318 осіб. Однак, Нью-Йорк має населення 8.4 млн. осіб, а Філадельфія – 1.58 млн. („The Philadelphia Inquirer“)

■ Турецький потік запустили

СТАМБУЛ. – Першу гілку нового газогону урочисто відкрили 8 січня президенти Росії і Туреччин. Газ, який раніше йшов до Південної Європи українською територією, тепер йтиме „Турецьким потоком“ до Туреччини, а звідти до Південної Європи. Цим потоком може йти майже 16 млрд. кубичних метрів газу на рік. Проект виник на „уламках“ іншого „Південного потоку“, реалізацію якого заблюкував Європейський Союз. Туреччина імпортує з Росії до 30 млрд. кубічних метрів газу на рік. Близько половини цього газу іде через інший трубопровід – „Блакитний потік“. Решта до цього часу йшла через Україну та Південно-східну Європу. Тепер Туреччина отримуватиме весь російський газ безпосередньо, а південний коридор української газотранспортної системи покищо працюватиме лише на доставку російського газу до Молдови та Румунії. Натомість російський газ через Туреччину тепер отримуватимуть Болгарія та Сербія, які були серед тих, що найбільше потерпав від „газової війни“ між Києвом та Москвою у січні 2009 року. Минулого року через Україну пройшло до половини усього російського газового експорту до Європи. (Bi-Bi-Ci)

■ Суд продовжив арешт американця

МОСКВА. – Московський суд вирішив 24 грудня 2019 року тримати заарештованого американця в тюрмі принаймні до кінця березня. 49-літній колишній морський піхотинець Пет Вілен був заарештований в Москві у грудні 2018 року. Його обвинувачують в шпигунстві, за що йому грозить 20 років тюрми. Його адвокат сказав, що рішення суду є політично вмотивованим і він подасть апеляцію. Суд не пояснив свого рішення і не дав підсудному говорити. Посольство США в Москві нарікало, що Росія не дозволяє лікареві відвідати в'язня. („ABC News“)

Ув'язнені в Росії

Читачі „Свободи“ схвально зустріли вміщене 3 січня в тижневику повідомлення про обмін українських полонених на російських злочинців. Додому повернулося 76 українців. Водночас у звертаннях до редакції читачі висловлювали надію, що цей процес матиме продовження. Близько 100 громадян України незаконно утримують в ув'язненні в Російській Федерації, повідомило 6 січня Міністерство закордонних справ України. Точна кількість політв'язнів серед цієї кількості осіб є невідомою, як і кількість таких осіб на території Криму, а також кількість громадян, що була перевезена з Криму до Росії. Водночас відомо, що в Росії засуджені Теймур й Усеїр Абдулаєви, Рустем Абільтаров, Олексій Бессарабов, Валентин Вигівський, Володимир Дудка, Ігор Кіяшко, Андрій Коломієць, Олексій Стогній, Віктор Щур та ряд інших. У списках є також жінка Руслана Люманова, журналістка. На 7 вересня 2019 року лише в тимчасово окупованому Росією Криму незаконно утримувалось під вартою 86 українських політв'язнів, 34 з них було винесено „вироки“, частину етапували в колонії Криму і Росії.

Уряд України намагається повернути на батьківщину всіх в'язнів. Міністерство закордонних справ України 12 листопада 2019 року висловило рішучий протест російській стороні у зв'язку з неправомірним засудженням до тривалого ув'язнення громадян України Мусліма Алієва, Інвера Бекірова, Еміра-Усеїна Куку, Вадима Сірука, Рефата Алімова, Арсена Джепарова за зфабрикованими звинуваченнями в участі у діяльності терористичної організації й закликала міжнародну спільноту засудити це неправомірне рішення і посилити політико-дипломатичний та санкційний тиск на державу-агресора з метою припинення Росією порушень прав людини у тимчасово окупованому Криму, звільнення усіх незаконно утримуваних громадян України та відновлення територіальної цілісності України у міжнародно визнаних кордонах.

Закордонне українство має значний досвід масових акцій протесту проти антиукраїнської політики Росії і свавільних арештів українців, але останнім часом такі акції стали рідкісними. А українці у російських в'язницях усе ж мають надію, що про них не забули й за кордоном, Кожний такий протест не лише показує Кремлю настрої діаспори, а й надає моральну підтримку страждальцям за ґратами.

ІСТОРІЯ

Арешт українських переселенців

Світлана Орел

КРОПИВНИЦЬКИЙ. – У 1939 році тоталітарна система, опанувавши західну Україну, відразу ж почала нищити людей, цілими селами виселяючи їх до Сибіру, розстрілюючи інтелігенцію. Деякі добровільно переселялися у тодішню радянську Україну. Серед таких переселенців до Бобринецького району були теслі Йосип Лукасюк та Олександр Палюх.

Й. Лукасюк свідчив на слідстві в органах безпеки: „Село Пасіка Люблінського воєводства було зайняте німцями, коли ж почала на польські війська наступати Червона армія, німці відступили. Коли встановлювався державний кордон СРСР, місцевому цивільному населенню, яке брало участь у сільських комітетах і сприяло Червоній армії, запропонували виїздити в її тил. У жовтні 1939 року біженців повантажили у залізничні вагони і ми попрямували на Україну. 10 листопада наша сім'я (йдеється про Й. Лукасюка, його дружину Ніну та сестру Марію, синів Антона і Анатолія, а старенька мати та трирічна донька Лукасюків залишились у рідному селі) прибула у радгосп ім. Рози Люксембург, що в Бобринецькому районі“.

Дуже схожа історія прибуття родини Полюхів, яка теж виїхала у радгосп ім. Рози Люксембург.

За старого ладу Й. Лукасюк мав своє господарство, шість десятин землі, двоє коней, корову, телицю, хату, сарай. Але при цьому, очевидно, був небайдужий до соціалістичних ідей, бо ще у 1931 році (розповідав під слідством) його односельці, члени Комуністичної партії Західної України (КПЗУ) Йосип Грицюк, Леонтій Мазниця та Володимир Марамон часто звертались до нього, аби він допомагав їм у партійній роботі. За дорученням Й. Грицюка у 1932 році сім днів переховував у себе працівника окружного комітету партії. О. Полюх три роки був сільським старостою, мав хату, два сараї, чотири десятини землі, троє корів, свиней, гусей, курей.

„Спочатку ми працювали, як належить, – пояснював слідчому Й. Лукасюк, – а потім вирішили виїхати, бо адміністрація радгоспу не створила для нас, переселенців, абсолютно ніяких умов для життя і праці. Більше того, мали місце факти просто нелюдського ставлення до нас. Я зі своєю родиною і Ядилюк Микола зі своєю (всього 12 осіб) розміщались в одній квартирі, неблагоустроєній, холодній, звідки зимою доводилось сніг виносити. Моя дружина була на останньому місяці вагітності і мала народжувати. Коли їй

стало зовсім погано, я побіг до директора радгоспу, аби допоміг відправити її в лікарню. Однак, автомашини він не дав, дозволив узяти коней. Дружина народила по дорозі і дитина померла. Інша дитина у мене хвора – гостре малокрів'я. Я не раз просив директора радгоспу виписати нам за готівку якихось жирів, але він відмовив. Палива абсолютно не було, навіть соломи, аби набити матраци, ніде було взяти. Попросив директора залізну пічку – немає, коней, аби підвезти глини та хоч трохи поремонтувати те приміщення – не дає“.

Ще й платню не видавали вчасно. Про це на слідстві говорив О. Полюх: „Наші гроші, які ми мали у польських злотих, можна було обміняти у Держбанку, але для цього треба було поїхати у Кіровоград, а директор радгоспу не дозволяв доти, доки обмін не припинився і наші гроші пропали. Палива не було – за весь час я зміг придбати тільки чотири відра вугілля, доводилось після роботи розгрібати сніг і діставати бур'ян, щоб хоч трохи протопити. Житло холодне, їсти нічого. Найближчий базар знаходився у Бобринці, це 12-15 кілометрів від радгоспу“.

Місцеві мешканці свідчили, що сім'я Лукасюків, продавши двох своїх коней, жила добре – мали перини, подушки, ковдри, постільну білизну. Ймовірно, що так воно і було. Але для степовиків, пригноблених і пограбованих більшовицькою владою, подібні речі могли здаватися розкішшю.

Коли Й. Лукасюк отримав листа від свого двоюрідного брата Василя Дудки, такого ж переселенця, працівника станції Хирівка, який повідомляв, що біженців із західної України відправляють назад, але для цього треба їхати до Києва, чимало людей вирушило пішки до Кіровограда. Там зустріли ще кількох земляків, з якими разом поїхали до столиці. У Києві їм пояснили, що слід повернутися у Кіровоград і через обласну владу отримати дозвіл. Не дочекавшись дозволу, 10 сімей найняли підводи і поїхали на станцію Долинська, аби вирушити звідти до Києва. Попередили про своє рішення директора радгоспу, здали ліжка й столи, сподівались отримати грошовий розрахунок, але не дочекались. Квитків на потяг їм не дали, три дні вони пробули на станції, аж поки Й. Лукасюка і О. Полюха заарештували.

Звинувачення стандартні – саботаж, антирадянська агітація. Вину вони не визнали, весь час твердячи, що хотіли мати для своїх сімей людські умови проживання. Для тодішньої влади це теж було злочином...

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Газета заснована у 1893 році

Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Рома Гадзевич

Редактор: Левко Хмельковський

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800

E-mail: svoboda@svoboda-news.com

Fax (973) 644-9510

Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:

Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата: \$90.00 на рік, \$50.00 на півроку.
Для членів УНСоюзу – \$80.00 на рік, \$45.00 на півроку.
Електронна версія (www.svoboda-news.com) – \$40.00.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda“.
Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ“

Адміністрація / Оголошення	Володимир Гончарик
	☎ (973) 292-9800 x 3040 Fax (973) 644-9510 E-mail advertising@ukrweekly.com
Передплата	Володимир Гончарик
	☎ (973) 292-9800 x 3040 E-mail subscription@svoboda-news.com
Думки, висловлені в матеріалах, підписаних конкретним автором, не конче віддзеркалюють позицію редакції тижневику „Свобода“ або його видавця.	

СТАНЬТЕ ПЕРЕДПЛАТНИКАМИ !

ДРУКОВАНА „Свобода“ (на папері)

Члени УНСоюзу		Нечлени УНСоюзу	
Рік	Півроку	Рік	Півроку
80 дол.	45 дол.	90 дол.	50 дол.

ЕЛЕКТРОННА (www.svoboda-news.com)

40 дол. на рік для всіх

ДРУКОВАНА І ЕЛЕКТРОННА

Члени УНСоюзу		Нечлени УНСоюзу	
Рік	Півроку	Рік	Півроку
85 дол.	50 дол.	95 дол.	55 дол.

Іран збив...

(Закінчення зі стор. 1)

була випущена, літак був збитий".

А. Хаджизаде зазначив, що Організація цивільної авіації Ірану, заперечуючи в перші дні збиття літака ракетою, не володіла всією інформацією і не вводила навмисне в оману міжнародних партнерів.

Після злету в Тегерані українська залога отримала від диспетчерів дозвіл на продовження лету, повідомив віцепрезидент авіакомпанії „Міжнародні авіалінії України“ Ігор Сосновський. Жодного відхилення від звичайного маршруту український літак не робив. Летовище було повністю відкрите для летів.

Українська сторона мала докази ракетного удару по літаку ще до заяви Ірану, заявив секретар Ради Національної Безпеки і Оборони Олексій Данілов: „Українські експерти знайшли докази того, що це була ракета. З великою імовірністю ми знаємо назву цієї ракети, знаємо, коли її купила іранська влада і знаємо, в кого її купили“.

За словами О. Данілова, на фотографії, які оприлюднила Прес-служба Президента України, чітко видно, що ракета потрапила в кабінку пілотів. Вони загинули одразу. На цих же фотографіях чітко видно отвори від виходу вибухових елементів.

О. Данілов також висловив впевненість, що іранська сторона повністю виплатить компенсацію родинам загиблих і вартості літака.

Літак збили з використанням зенітно-ракетного комплексу „Тор-М1“, придбаного в Росії, повідомив Ігор Романенко, генерал-лейтенант у відставці, заступник начальника Генерального Штабу Збройних Сил України у 2006-2010 роках. У 2007 році Іран отримав останні з 29 комплексів „Тор-М1“, куплених в Росії.

ВВС, Радіо Свобода,
Прес-служба Президента України

Загинули у збитому літаку

Пілоти

Сергій Хоменко у минулому був командиром підрозділу Військово-транспортної авіації „Блакитна стежа“.

Володимир Гапоненко (справа) пройшов шлях від бортпроводника до командира залоги. У нього залишилися дві доньки і дружина Катерина.

Олексій Наумкін, інструктор, закінчив Національний авіаційний університет.

Бортпроводники

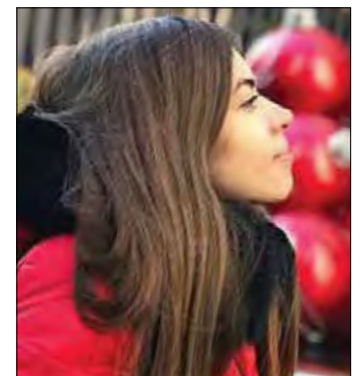
Катерина Статник, 27 років, з Нової Каховки.

Ігор Матьков, 34 роки, батьки живуть в Козельці Чернігівської області, сестра проживає в США.

Марія Микитюк, 24 роки, родом з Івано-Франківська, вчилася в Національному авіаційному університеті.

Валерія Овчарук, 28 років, з Луганська.

Бортпроводники

Денис Лихно, 24 роки, з Перяслава, закінчив Національний авіаційний університет.

Юлія Сологуб, 25 років. Родом з Нововолинська.

Пасажири

Ольга Кобюк, 1958 року народження, з Київщини.

Олена Малахова, 1981 року народження. Директор авіакомпанії „Скайавіатранс“

НОВІ ВИДАННЯ

Поезії з школи-інтернату

Левко Хмельковський

Валя Нижник. „Чудесний мир“. Видання Консигорії УПЦ США. 2019. 58 стор.

Збірка поезій Валі Нижник.

СОМЕРСЕТ, Нью-Джерсі. – Консигторія Української Православної Церкви США і зокрема Архієпископ Даниїл опікуються вихованнями дитячого будинку-інтернату в Знаменці, Кіровоградська область. Це заклад для дітей з вадами фізичного або розумового розвитку, що має можливість надавати медичну допомогу та реабілітацію для дітей хворих на дитячий церебральний параліз та інші вади опорно-рухового апарату. Школа дає можливість отримати освіту без відриву від лікування та профілактичних реабілітаційних заходів.

У школі-інтернаті учні мають можливість отримати повну загальну середню освіту на базі 12 клас, та базову загальну середню освіту на базі 10 клас з отриманням документів державного зразку. У 2018-2019 навчальному році в школі було 22 класи, 14 виховних груп, в яких навчалися 150 учнів віком від 6 до 19 років, з них 18 дітей-сиріт та дітей позбавлених батьківського піклування, 48 – діти-інваліди.

Саме до останніх належить Валя Нижник, 1990 року народження. Виявилося, що вона пише вірші та бай-

Учасники Благодійної місії Української Православної Церкви США на чолі з Архієпископом Даниїлом відвідали в інтернаті Валю Нижник. (Фото: Микола Зомчак)

ки. З ініціативи Владики Даниїла зусиллями УПЦ США (верстка та графіка Єлизавети Симоненко) видано збірку її творів.

Збірку відкриває вірш „Молюсь за Україну“, перші рядки якого проголошують:

Молюсь за тебе, Україно!

Щодня і поночі в думках.
Коли ми разом – ми єдині.
Молюсь за кожного із нас.

В. Нижник має рідкісне поетичне бачення навколишнього світу:

Перебирає тихо струни осінь,

(Закінчення на стор. 18)

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Оперету „Червона шапочка“ поставили у Дженкінтавні

Леся Пенкальська

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. – 10 листопада 2019 року Філядельфійський відділ Українського Музичного Інституту (УМІ) разом із Українським Освітньо-Культурним Центром та 43-ім Відділом Союзу Українок Америки (СУА), поставив оперету „Червона шапочка“ (текст Леоніда Полтави, музика Василя Безкоровайного) в Українському Освітньо-Культурному центрі у Дженкінтавні, Пенсильванія.

Задум проєкту надійшов від Віце-президентки УМІ і заступниці директора Філядельфійського відділу Христини Юрчакевич, яка запропонувала запросити Віру Губіцьку на режисера. В. Губіцька вже представила ряд театральних вистав у околиці Філядельфії.

Дія оперети відбувається в Карпатах. Діти добре вивчили слова вистави, а музичний директор Х. Юрчакевич терпляче проводила вивчення музичних точок, майстерно оживила пісні і танці фортепіанним супроводом. В. Губіцька провела характеристику персонажів, артистично пов'язала всі частини вистави у цілість.

Христинка Ожоган виступила у ролі Червоної шапочки й показала взаємини з бабусею та страх перед вовком. Бабуся Інна Вільхова й Вовк Сергійко Фалендиш дуже добре виконали свої ролі. Діана Савчин у ролі Мисливця гарною темною мелодією альта виконала музичну точку „Верховина“ й представила поважний характер рятівника лісових мешканців Адріани Гордієнко в ролі Мавки, Білочки Юліани Держко, Оленятка Данилка Фалендиша та Бровка-песика Андрійка Фартачука.

Лісові квіточки Маруся Дум'як, Емілія Костів, Юля Балан, Бріанна Гринів, Меган Дейлі, Емілія Ковалів, Соломія Мокрицька, Емілія Торкіт та Ярина Губіцька наповнили лісове життя пісенькою „Ми пахучі квіти“. Мавка А. Гордієнко нагадувала персонаж Лесі Українки.

Учасники вистави „Червона шапочка“. (Фото: Богдан Торкіт)

Український дух вистави від подій в Карпатських горах, від вбрання бабусиної гірської дерев'яної хатки іконою, вишивками, вирізьбленим тризубом у вікні до української дітвори у вишивках зачарував глядачів.

Х. Юрчакевич розповіла про В. Безкоровайного: „В часи радянського режиму творчість Василя Безкоровайного була забута, майже знищена. І лише за роки української незалежності зусиллями багатьох музикознавців, ентузіастів його хоріві, струнні, фортепіанні, вокальні твори повертаються до життя“.

43-ий Відділ СУА присвятив весь прихід на благо-

дійну програму „Діти дітям“. Філядельфійський відділ УМІ також долучився даром на цю благодійну програму.

На закінчення імпрези директор Відділу СУА Леся Пенкальська прочитала теплий привіт від президента УМІ Америки Марії Лончини-Лісовської.

Сердечне спасибі було висловлене всім батькам, родичам та знайомим, що причинилися до імпрези. Дітям роздані обрамовані пам'яткові афіші з подякою завдяки датку від анонімного жертводавця.

Виставу уможливила щедрим даром Українська Громадська Фундація.

Одеський Національний театр опери та балету

9 лютого 2020 року
3:00 вечора

С. Прокоф'єв

Ромео та Джульєта

Балет у 2 актах

Хореографія Михайла Лавровського

солісти:

Джульєта - Олена Добрянська, прима балерина
Ромео - Сергій Доценко, провідний танцюрист

Kings Theatre
1027 Flatbush Avenue
Brooklyn, NY 11226

718-856-KING (5464)

www.kingstheatre.com

Трибуна Українського Народного Союзу

УНСоюз святкує 125 років: Фотофакт з історії, 1959

На цій фотографії з фотоархівів „Свободи” та „The Ukrainian Weekly” – організатори та змагуни четвертого тенісного турніру, який відбувся під час вікенду Дня Праці на Союзівці в днях 5-7 вересня 1959 року. В турнірі на оселі Українського Народного Союзу змагалися 84 тенісисти з дев'ятох спортових клубів в США і Канаді. Турніром провадив Карпатський Лещетарський Клуб. Згідно з підписом на звороті фотографії, у цій групі стоять (зліва): управитель Союзівки Володимир Квас, член комітету турніру Тарас Грицай, голова комітету Богдан Рак та Головний

Касир УНСоюзу Роман Слободян. Також на фотографії (п'ятий та шостий праворуч): редактор „Свободи” Богдан Кравців і Юрій Купчинський. Чемпіонами турніру були Юрій Король та Ірена Стецик. Змагання відбулися також у групах сеньйорів та юнаків і юначок.

На веб-сторінці УНСоюзу читачі можуть переглянути фотоархів з історії організації. Фотоархів доповнюється і вдосконалюється. Загляньте сюди: unainc.org/una/the-una-is-125-years-old/.

LONG TERM ANNUITIES

4.00%*
9 YEAR

3.75%*
7 YEAR

3.25%*
5 YEAR

*FIRST YEAR RATE
ALL ANNUITY RATES
SUBJECT TO CHANGE
NOT AVAILABLE
IN ALL STATES

**CALL US
TODAY!
888-538-2833**

INSURING OUR COMMUNITY

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.
2200 ROUTE 10, PARSIPPANY, NJ 07054 • WWW.UNAINC.ORG

Товариство Українських Інженерів Америки, Відділ у Філадельфії

щиро запрошує громаду на традиційний

Бенкет і Баль з Презентацією Дебютанток

в суботу, 1-го лютого 2020 року

- Коктейль о 6-ій годині вечора
- Презентація Дебютанток і Бенкет о 7-ій годині
- Баль о 9-ій годині

у Балевій Залі Готелю Белвю

The Bellevue Hotel

200 South Broad Street, Philadelphia, PA 19102

Музика оркестри „Грім“
Вечірній одяг

Наталія Була

Тіяна Вертелецька

Софія ДіБело

Іванка Куйдич

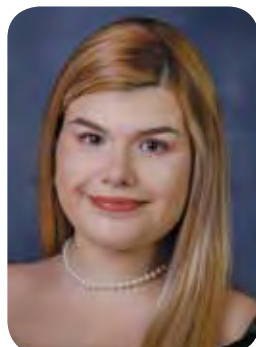
За додатковою інформацією або для замовлення просимо телефонувати до доктора Петра Гевки або пані Орисі Гевки, тел. **610-277-1284**, або писати електронною поштою до **hewka@verizon.net**

Вікторія Курилець

Софія Павлюк

Соломія Семенюк

Юліана Фартачук

Частина доходу з Балю призначена на стипендії студентам технічних наук.

MEDIACAST
UKRAINIAN TELEVISION

Українське телебачення у Вас вдома!

- Більше 70 легальних українських телеканалів
- Більше 15 популярних українських радіостанцій
- Перегляд на 4 пристроях одночасно
- Жодного російського телеканалу
- 7 днів архіву телепередач
- SD, HD та FullHD якість

USA TOLL FREE
(888) 720-0928

3400 West Stonegate Boulevard #2235,
Arlington Heights, IL 60005

CANADA TOLL FREE
(888) 409-1160

www.mediastv.com

50 USD / рік
Акційна ціна

Для читачів газети СВОБОДА

ЗНИЖКА 70%

на річну підписку
з купоном SVOBODA

Проскануйте QR код

Та оформіть заявку
на акційне підключення

Перегляд
доступний на:

Roku

Apple TV

firetv

SMART TV

android

Apple iOS

ПОДОРОЖІ

Вітрильник „Еней“ прямує довкола Південної Америки

У „Свободі“ 6 грудня 2019 року були розміщені дорожні нотатки працівника редакції Ігоря Пилипчука, який вирушив у морську подорож довкола світу на малому вітрильному човні „Еней“. Сьогодні подаємо з деякими скороченнями продовження його розповіді про самотнє плавання в океані.

19 листопада. За мною з'явився вантажний корабель. Рухається швидко, бо порожній. Ріо-де-Жанейро недалеко, тому вантажні кораблі є постійно. Через 15 хвилин почалася злива. На відстані 60 метрів нічого не було видно через густий дощ. Добре, що корабель пройшов до зливи, бо він мене не побачив би, навіть з допомогою радара – дощ на радарі ховає всі інші об'єкти.

Я завів двигун, щоб можна було маневрувати у разі потреби. Подивився на свій радар – ми в центрі хмари радіюсом дві милі, і незрозуміло, в яку сторону вона йде. Вискочив назовні і промок за дві секунди. Підключив автопілот і почав рухатися з двигуном. Через півгодини зображення хмари на екрані радара зменшилося вдвічі завдяки тому, що основна маса води випала. Через 40 хвилин злива вщухла, але дощ продовжувався. Схоже, що я рухався під хмарию і разом з нею в одному напрямку.

Відразу після зливи з'явився вітер, достатній, щоб йти під вітрилами.

Вночі дуже багато рибальських човнів. Напевно вдень також, але за хвилями їх не видно. А вночі видно їхні світла. Радар їх не розпізнає і це ускладнює нічні переходи – спати доводиться по 15 хвилин. Якраз за стільки ми проходимо півтори милі. Пробував спати 20-хвилинними проміжками, але це небезпечно – коли вийшов на палубу, один з рибалок був якраз на моєму рівні. На цей раз в стороні.

20 листопада. Чомусь цієї ночі не бачив жодного рибальського човна. Кілька разів спав по півгодини.

Близько 3-ої год. ранку, перед світанком, почалася злива. Сильніша і довша, ніж увечорі – майже три годин зливи, потім дощ. Вода почала затікати всередину. Вітер був досить сильний, а видимість через дощ менша, ніж 100 метрів. Якраз по курсу зібралося 13 вантажних суден і один військовий човен. Я міг їх бачити тільки на екрані комп'ютера. Виявилося, що це конвой. По радіо передали, щоб ніхто не підходив до них ближче двох миль.

В тропічному вологому кліматі

закриті місця для зберігання речей і продуктів почали покриватися зсередини пліснявою. Треба все виймати і обробляти антибактеріальним розчином. Те саме буде на іншій стороні материка, в Тихому океані.

21 листопада. Приблизно на довготі Ріо-де-Жанейро під вечір натрапив на нафтодобувні платформи і велике скупчення кораблів, які їх обслуговують. Часто було чути англійську мову по радіо. Спочатку я нарахував п'ять платформ в полі зору, але по ходу їх кількість зросла. Через це всю ніч треба було займатися вітрильницьким слаломом.

Нарешті о 10-й ранку з'явилося сонце і акумулятори почали заряджатися. Щоб зберегти їх заряд для важливої електроніки і не слухати шум генератора годинами, я відключив холодильник. В результаті деякі продукти почали псуватися. Тепер можна буде повернути цей елемент комфорту.

Вітрила „Енея“ складно балянсувати на попутних вітрах, тому ми трохи відхиляємося від курсу. Але ніколи не знати, як зміниться вітер. Передбачають строго попутний. А через п'ять днів прогноза показує висоту хвиль три з половиною метра. Ми рухаємося до південного полюса. Літо не відчувається – ночі холодні.

24 листопада. Все йшло вчора у потрібному напрямку до 3-ої год. пополудні. Вітер почав мінятися і за півгодини я вже рухався на схід, а не на південь. Прогноза показувала вітер 22 вузли, який плавно міняється протягом доби на 360 градусів проти годинникової стрілки. Почали рости хвилі, і щоб не робити непотрібні милі, я вирішив почекати кілька годин вітру потрібного напрямку, зупинив човен, не скидаючи вітрил, і приготував обід.

Через дві години вітер посилювався, я вирішив взяти другі рифи на основному вітрилі і почав рухатися. Але вітер перестав міняти напрямок через годину, змусивши рухатися гостро проти нього в сторону бразильського берега, зріс до 30 вузлів з поривами понад 40 і почав наганяти високі хвилі. Довелося 12 годин сидіти або стояти біля штурвалу, керуючи ручно, бо автопілот не справлявся з поривами і хвилями, які періодично збивали „Енея“ з курсу.

Близько 4-ої ранку сила вітру зменшилася до 20 вузлів, але дуло цілий день, разом з періодичними поштовхами високих хвиль у бік „Енея“, солоним духом через верх і малою швидкістю.

Прямо перед човном стояла дивно велика хмара.

Шар солі, що утворився від морської води, покривав геть усе включно зі мною, підказуючи, що наступним природним явищем мав би бути добрий дощ. Але світило сонце, рухалися приблизно в потрібному напрямку, пам'ятаючи, що все змінюється.

25 листопада. Все змінюється. Сьогодні зранку – штиль. Скинув основне вітрило, бо почало кляпати – і правильно зробив, бо вітру не було довго. Нарешті виспався після штормової ночі. Приймав душ, опріснив воду, зварив обід на кілька днів. Змив сіль в кокпіті. Раптово почав писати сигнал малої глибини. Я вже знаю цей симптом – під човном риба. Минулий раз то були дельфіни. А тепер, заглянувши у воду, виявив зграю невеликих риб. Вони ховаються від сонця в тіні човна.

Коли заглянув до відсіку, де зберігаються акумулятори, виявилося, що під час шторму зірвало їх кріплення і вирвало шунт для монітора заряду акумуляторів зі стінки, до якої він був прикручений. Щоб поставити кріплення назад, треба виймати чотири акумулятори, від'єднавши попередньо всі електричні дроти і кабелі. Посеред океану це досить неприємна справа. Я закріпив їх іншим способом – прикрутивши шмат дошки перед ними, підставивши під неї товсті плястикові уривки, щоб підняти вище.

Вирвало також одну з трьох ніжок кріплення відтяжки гіка (балки від шогли до корми корабля) до шогли. Непевно коли гік різко перекидало з однієї сторони на іншу. Мене завжди лякали ці перекиди своєю силою. Відомі випадки, коли удари гіка збивали людину у воду, якщо вона не пригнулася вчасно. На „Енеї“ ця небезпека менша, бо гік розміщений високо, але шкода проявляється іншим способом. Кріплення функціонує, але при нагоді треба буде приварити зламану ніжку і уникати подібних перескакувань гіка. На жаль, в критичних ситуаціях це не завжди можливо.

Ще тиждень тому помітив, що лівий трос, який іде від середини шогли до палуби, почав псуватися. Дві його сталеві нитки проіржавіли від солоної води і часу і тріснули. Це знак, що треба міняти трос. Звичайно їх міняють з обох сторін.

Після Аргентини в плані подорожі – Чіле. В обох місцях розмовляють еспанською мовою. Кілька днів тому почав вчитися еспанської мови, бо без мови складно і нецікаво.

А поза тим – все добре: вітер пома-

леньку росте, хвиль ще немає і ми рухаємося плавно на заході сонця. Скоро зійде молодий місяць і зорі густо вкриють нічне небо, нагадуючи, що час від часу варто подивитися на себе і свої мізерні проблеми, щоб відчути спокій і впевненість, що все добре так, як є.

27 листопада. Тільки що скінчився сильний вітер з півночі, який дув понад добу. Вітер з півночі продовжувався до 3-ої год. дня і нагнав хвилі, яких я ще не бачив – три-чотири метри висотою, а окремі – п'ять, а може й вище. Щастя, що вітер дув в спину. Після 3-ої год. ситуація почала мінятися. Спочатку вітер трохи стих, потім поволі почав міняти напрям на протилежний. Близько 6-ої год. море кругом кипіло – стикалися хвилі з протилежних напрямків. „Еней“ скакав між крутими невисокими гребнями хвиль, поволі пробиваючись вперед, вибиваючи носом високі бризки. Всередині літали незакріплені речі. Час від часу бічна хвиля била з такою силою, що човен зупинявся, не розуміючи, за що йому дали ляпаса. Через півхвилини він знову набирав хід.

День закінчувався мальовничо гарно – насичений червоний колір горизонту підкреслений темною масою води, плавно переходив в густосинє нічне небо з новим Місяцем, Сатурном, Венерою і Юпітером в сузір'ї Стрільця. Ніколи не бачив такого інтенсивного червоного кольору на обрії після заходу сонця. Фотографія його не передає повністю.

29 листопада. Вчорашній день був перехідним між вітрами зустрічних напрямків – вітер перемінного напрямку, деколи штиль. Бачив трьох китів. Але не тих, що тримають Землю. Ці ввічливо обійшли стороною і попливли по свої справах. Спробував зняти на відео, але відстань була завелика.

Сьогодні вітер в спину з ночі. Один раз порив сягнув понад 45 вузлів. За добу ми пройшли 162 милі. Це найкраще, чого ми можемо досягти з нашими вітрилами.

Завтра вітер знову буде мінятися на зустрічний такої ж сили. Буду триматися ближче до берега, де він теоретично повинен бути слабший. Якщо пощастить, проскочу в затоку Мар дель Плата, щоб сховатися від сильного вітру. Це вже Уругвай, але зупинятися там не плянує.

30 листопада. Зранку вийшов на палубу і знайшов трьох кальмарчиків

(Закінчення на стор. 12)

У місті Мар дель Плата, Аргентина. (Фото: Ігор Пилипчук)

Вітрильник „Еней“...

(Закінчення зі стор. 11)

розміром близько 15 сантиметрів. Я не знав, що вони також літають. Трошки пізніше до „Енея“ почали спливатися дельфіни. Як звичайно, супроводжували півгодини, а потім зникли.

2 грудня. Абсолютно неочікувана ситуація виникла вчора – „Еней“ відмовився рухатися вперед. Справа в тому, що дме сильний зустрічний вітер і високі хвилі. З розгорнутим переднім вітрилом сильно хилить, бо велика площа вітрила. Воно розраховане на слабші вітри. Коли частково згорнути, воно втрачає форму і нема тяги. Крім того, біміні (пластикові захисні вікна кругом кокпіта) додають площу спротиву і сповільнюють рух вперед.

У результаті було півдня ходу взадвперед без поступу в потрібному напрямі, поки я не махнув рукою, ліг в дрейф і пішов спати. Це новий досвід для мене. Внутрішній стан можна порівняти з тим, що виникав під час шторму, тільки зовнішні умови для нього протилежні. Проявилася типова для західного світогляду звичка боротися з перепонами, а не кооперувати з ними. Ми часто нарікаємо на природні явища, незадоволені ними і сприймаємо як недружні або ворожі перепоны. В той час як природа немає жодних намірів воювати з нами. А якби мала, то легко перемогла б.

Природні явища існують самі по собі, з невідомих нам причин, хоч наука поступово їх вивчає. Більше того, ми, люди – продукт і складова частина природи, так, як і тварини, рослини. То який сенс природі боротися з собою? Навпаки, кожна природня ситуація в кожний момент часу є гармонійною оптимальною, якщо її не „вдосконалювати“. Усвідомивши це, можна знайти сенс у поширеній релігійній догмі, що Бог любить всіх.

Іншими словами, це людська природа – мати різноманітні відчуття реальності. Сприйняття життя ґрунтується на протилежностях і існує між ними, інакше ми не знали б різниці між теплом і холодом, світлом і темрявою.

Природний закон єдності і боротьби протилежностей давно сформульований. Залишається особисто усвідомити, що коли не прийняти життєву ситуацію цілком, а сприйняти односторонньо, з боку однієї з протилежностей, то тоді з'являється відчуття боротьби.

Я півдня боровся з вітром, пробуваючи різні комбінації вітрил, поки, нарешті, вичерпавши всі можливості, скорився ситуації. Було б мудріше прийняти обставини відразу, збагнувши, що це якраз той момент, коли змінити їх неможливо, і таким чином зберегти сили і внутрішній спокій.

Лежачи в ліжку, хитаючись на хвилях, я старався усвідомити, що моє особисте бажання рухатися вперед і бути в порту в певний час викликало відчуття опозиції до обставин і створило уявну перепоны. Якби не було бажання, не було б перепоны і боротьби. Найкраще подорожувати без конкретних плянів, а згідно з обставинами.

З точки зору технічних можливостей „Енея“ – треба мати ці обмеження на увазі. В порту я зніму „біміні“, хоч це створить незручність, особливо в холодному кліматі – воно добре захищає від вітру, бризок води і дощу. Але якщо воно зупиняє рух при 25 вузлах вітру, то що буде при 40? Якщо вітер не зірве його раніше.

А тепер лишається дочекатися зміни і ослаблення вітру. Тепер ми біля берега Уругваю, 300 миль від Мар дель Плата.

Ця історія змушує переглянути пляни на те, як перейти в Тихий океан. Початково були два основні варіанти: Панамський канал і обхід Південної Америки на крайньому півдні, швидше всього – мис Горн. Канал відпав після перетину екватора. Другий шлях має кілька варіантів: прохід Дрейка, тобто обігнувши мис Горн, Бігел канал і прохід Магелана. В проході Дрейка в цей період року дають сильні вітри з заходу, тобто зустрічні. Враховуючи, що „Еней“ має обмеження руху проти сильного вітру, це може створити проблему.

Бігел канал і прохід Магелана завузькі для руху під вітрилами, відзначаються сильними короткочасними вітрами. На ніч треба ховатися в бухту, прив'язуючи човен довгими мотузками

Ігор Пупинчук посеред Південної Атлантики.

ми до дерев або каміння на березі. Одному це складно. Мис Горн – це камінь посеред океану. Інші два варіанти цікавіші – можна побачити Анди, місцеву рослинність, а головне – чілійські фйорди.

6 грудня. 37 градусів південної широти. Стомився. Цілий день за штурвалом. Знову сильний зустрічний вітер, а високі хвилі кидають човен у всі сторони і поливають солоним душем. Якщо 2 грудня пройшов нуль миль, то сьогодні мінус 20 – вітер скинув мене назад. Останні дні зустрічний вітер щоденно. Це протирічить атласу вітрів, який показує в грудні в цьому місці приблизно 60 відс. попутного вітру.

До Мар дель Плата рукою подати – 40 миль, а так складно їх подолати. Сховатися від вітру немає де, а кинути якір я не наважився, бо мапа показує небезпечну зону біля берега якраз на цій ділянці.

Сонце зайшло годину тому. Вітер почав стихати, але ще пройде кілька годин, поки можна буде відновити спроби рухатися вперед. Десь за годину зроблю поворот, розгорну вітрило повністю.

Вчора, в перерві між вітрами, під час шторму, я скинув основне вітрило, бо постійне гойдання почало його руйнувати. І як на зло, коли прийшов час його підняти, канат знов зачепився за радарний рефлектор нагорі. Я сказав собі, що для цього має також бути якась причина. І вона була. Вночі раптово прийшов сильний вітер. Якби я мав повне вітрило – були б проблеми.

Вчора увечері, на заході сонця, прямо переді мною стояла дивна велика і темна дощова хмара з просвітом вогненого кольору, схожим на вхід до тунелю. Я подумав, що знайшов вхід до пекла.

Бачив морських котиків, чи тюленів – не розберу. Невеликі, чорні, вони з цікавістю дивляться на човен, але швидко пірнають, коли наближаються до них.

7 грудня. Шторм продовжувався добу і нарешті затих. Насолоджуюся спокійним морем і помірним вітром. Коли відісплюся – буде ще краще. І на цей раз є нові пошкодження – в результаті тертя основного вітрила об розпорки щогли порвалися кишені для пластинок, які надають краєві вітрила форму. Пластинки втратив, а кишені треба зашивати. Ще одна втрата – телескопічна тичка, яка тримає кут переднього вітрила на відстані, щоб воно не спадало і тримало форму.

Вітрильництво, особливо одиночне – це спрощена але екстремальна школа життя. Якщо щось десь не доробив – в

критичній ситуації воно обов'язково вилізе боком. В кращому випадку буде поламка, або втрата. І нема кого винити, крім самого себе. Кілька втрат через недогляд – і причинно-наслідковий зв'язок встановлений, вивчений. В поході все має бути на своєму місці, надійно і безпечно.

Коли є команда, ситуація трохи складніша, бо можна скинути вину на когось іншого – як в нормальному житті переважно і робиться. В нормальному соціальному житті відстежити причини і наслідки наших дій дуже складно через його багатомірність – багато сфер задіяно у цьому рівнянні: родина, робота, транспорт, розваги і т. д. Завжди можна списати власний недогляд на щось або когось.

Залишилося 25 миль. Вітер попутний.

8 грудня. Прибув до Мар дель Плата – останнє велике місто перед південним полюсом. Можливо, як вибачення за останній тиждень зустрічних вітрів, отримав надзвичайно теплий прийом. На підході до порту до мене приблизилися кілька місцевих вітрильників, просто щоб привітати.

Саме в цей час тут проходили регони вітрильників кляси „Оптиміст“. Це був аргентинський чемпіонат – 300 учасників. Все відчувалося дуже органічно і добре організовано.

На шляху до яхт-клубу я запитав одного з тренерів, що був недалеко в човні повним дітей і розмовляв англійською мовою, про глибину при вході до яхт-клубу. Він взяв на себе труд проплисти до берега і дістати інформацію для мене. Також показав буй, де я мав прив'язатися і сконтактуватися з префектурою.

Через кілька годин я зв'язався по радіо з яхт-клубом. А ще через півгодини приплив один з працівників, взяв мене до свого човна і показав моє місце стоянки, після чого супроводив „Енея“ до нього і допоміг стати до доку. Кілька власників сусідніх човнів добровільно вийшли допомогти, а сусід зліва – Густаво, власник нового вітрильника вартістю 1 млн. дол., виніс два келихи доброго червоного аргентинського вина, щоб відзначити мій приїзд. Я приголомшений дружністю прийому.

Все дуже добре організовано, управитель клубу особисто інструктує мене у всіх формальних питаннях. Іміграційна служба у вигляді Паули, дружньої приємної жіночки, також особисто прийшла до човна і те саме завтра зробить санітарна служба. Після чого я зможу офіційно виходити в місто. Сьогодні я вийшов неофіційно.

На палубі знайшов кальмарчиків.

DNIPRO LLC.

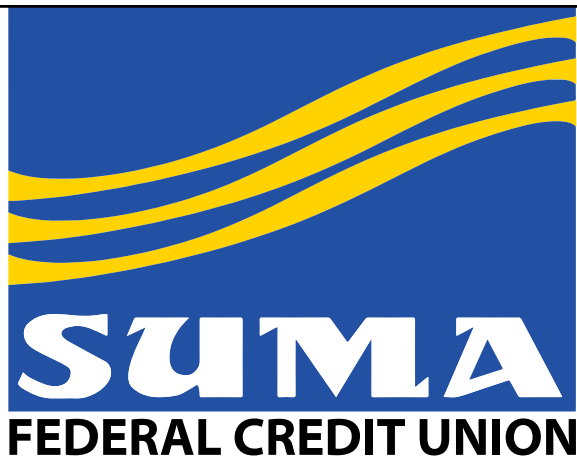
- Туристичні послуги: авіаквитки і візи в Україну та інші країни
- Грошові перекази у всі країни світу • Українські та європейські компакт-диски • Українські сувеніри та хустки
- Телефонні картки: 80 хвилин розмови за 5 дол.

ROSELLE, NJ
645 W. 1st Ave.
Tel.: (908) 241-2190
(888) 336-4776

CLIFTON, NJ
565 Clifton Ave
Tel.: (973) 916-1543

PHILADELPHIA, PA
1916 Welsh Rd., Unit 3
Tel.: (215) 969-4986
(215) 728-6040

**ПАЧКИ, АВТОМОБІЛІ
ТА КОНТЕЙНЕРИ
В УКРАЇНУ**

Like us on
Facebook

Ваше омріяне житло може стати реальністю з низьковідсотковою іпотекою від Кредитівки СУМА

Низькі оплати за аплікації

5/5 зі змінною ставкою

3.00% APR*

30 річний незмінний відсоток

3.75% APR*

Кредитівка СУМА є банківська установа, яка надає повний спектр
фінансових послуг та обслугує наших членів вже понад 50 років

* The annual percentage rate (APR) is the cost of credit over the term of the loan expressed as an annual rate. The APRs are as low as the rates advertised above. The APR shown here is based on the interest rates and points only and does not take into account other loan specific finance charges you may be required to pay. Rates are for qualified borrowers who meet certain criteria. Rates and terms are subject to change without notice. 10% down for first time home-buyer, otherwise 20% down. Membership requirements apply. Other rates and terms are available. Contact the credit union for full loan details.

SUMAFCU NMLS# 527694

Наші філії зручно розташовані для ваших послуг

Main Office

125 Corporate Blvd.
Yonkers, NY 10701
Phone: 914-220-4900, Option 0
Fax: 914-220-4090

Yonkers Branch

Ukrainian Youth Center
301 Palisade Ave.
Yonkers, NY 10703
Phone: 914-220-4900, Option 7
Fax: 914-965-1936

Spring Valley Branch

Ukrainian Hall
16 Twin Ave.
Spring Valley, NY 10977
Phone: 845-356-0087
Fax: 845-356-5335

Stamford Branch

Ukrainian Research Center
39 Clovelly Rd.
Stamford, CT 06902
Phone: 203-969-0498
Fax: 203-316-8246

New Haven Branch

Ukrainian Heritage Center
555 George St.
New Haven, CT 06511
Phone: 203-785-8805
Fax: 203-785-8677

1-888-644-SUMA (7862) | Visit us online at www.sumafcu.org

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

Переклади служать Україні

Світлана Орел

КРОПИВНИЦЬКИЙ. – Зустріч у книгарні „Є“ 13 грудня 2019 року мала назву – „Сучасний український переклад: добро чи зло?“. Ще років 10 тому частина нашої інтелігенції не сприймала перекладів з російської мови на українську. Для чого, мовляв, перекладати, адже й так усе зрозуміло?

Зараз ставлення до перекладів змінилося, але й досі у мовленні ще часто використовують фразеологізми, усталені вислови, крилаті конструкції з пісень, фільмів, книг чужою мовою. У цьому позначається всюдисущність та агресивність російськомовного інформаційного простору, але відіграє роль і

відсутність перекладів найпопулярніших творів.

На зустрічі перекладач Богдан Стасюк повно й цікаво охарактеризував стан справ у цій царині. Половина нових видань, за його словами, це – переклади. Популярними стають переклади коміксів, графічних романів, своє місце займає перекладна наукова фантастика, якої ще кілька років тому не було, покищо мало перекладів вузькоспеціальної літератури, епічних творів.

Одним зі слабких місць нашого перекладацького цеху є переклад не з оригіналу, а з російської версії, тобто переклад перекладу. Як зазначив Б. Стасюк, таким найчастіше грішить видавництво „Фоліо“. Б. Стасюк підкреслив, що

Богдан Стасюк під час зустрічі. (Фото: книгарня „Є“)

переклад несе розвиток мови, її випробування, а мистецтво робить наймен-

ше втрат, перевівши тексти через кордони мов.

Відзначили 70-річчя Інституту дослідів Волині

Георгій Лук'ячук

КИЇВ. – 28 листопада 2019 року в червоному корпусі Київського національного університету ім. Тараса Шевченка відбулося засідання Міжнародного громадського об'єднання „Волинське Братство“, присвячене 70-річчю Інституту дослідів Волині у Канаді (1949 рік).

В ошатній залі Наукової ради уні-

верситету зібралися київські волиняни, науковці, дослідники, історики, вчені, письменники, академіки, представники земляцтва у Києві, щоб відзначити 70-річчя створення Інституту у Вінніпегу, Манітоба.

Створюючи Інститут, канадські українці ставили за мету повернути тимчасово окупованій московськими загарбниками Україні її історичну, духовну та культурну ідентичність. З

відновленням незалежності України Інститут у Вінніпезі припинив свою наукову діяльність. Основні фонди Інституту було передано для використання в нинішній Східноєвропейський національний університет ім. Лесі Українки завдяки подвижницькій роботі архівіста та дослідника Володимира Рожка та канадських українців.

Засідання відкрили і виступили з вітальним словом до його учасників професори університету Петро Бех та Володимир Цвих. Присутніх привітав голова „Волинського братства“ Сергій Шевчук.

З доповіддю про історію утворення, діяльність, наукові надбання та долю Інституту досліджень Волині виступив відомий історик і письменник, академік Володимир Сергійчук. Промовляли відомий політик та громадський діяч Ярослав Федорчук, Надзвичайний і Повноважний Посол України Олександр Моцик, дипломат Микола Ярмолук, перший командувач Військово-Морських Сил України, віце-адмірал Борис Кожин, журналіст і письменник Іван Ольховський.

Головний редактор „Волинської газети“ (Луцьк) Володимир Данилюк презентував збірку „Пісні волі“. Ці пісні в єдиному рукописному примірнику зберіг невідомий волинський учасник ОУН

та УПА в березні 1949 року, коли в Вінніпезі інші українці створювали Інститут дослідів Волині.

Від імени Асоціації земляцтва областей України у Києві Михайло Каплун вручив незмінному редакторові альманаха „Волинь“ Михайлові Сороці унікальне видання – „Словник говіркових, розмовних, рідковживаних та застарілих слів української мови“ Миколи Ткача. У ньому, поряд із малюнками Ніла Хасевича, подано правду про ідейні принципи боротьби за Українську самостійну соборну державу в різні історичні періоди.

Одногосло було прийняте рішення про створення громадської організації Інститут дослідів Волині (Вінніпег-Київ) та затверджені відповідні документи. Відбулась презентація 10-го випуску альманаха „Волинь моя“, присвяченого 20-річчю „Волинського братства“. Книгу презентував голова редакційної колегії М. Сорока. Упорядниками видання були Жанна Шнуренко, Ольга і Вікторія Рутковські. Учасники урочистостей ознайомились з деякими виданнями з архіву Київського національного університету ім. Т. Шевченка.

Зібрання завершилось спільним виконанням гімну волинян усього світу „Волинь моя“ авторства Степана Кривенького.

Учасники урочистостей в залі Наукової ради Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. (Фото: Георгій Лук'ячук)

Видали збічник „Християнська сторінка-2“

Фідель Сухоніс

ДНІПРО. – 18 грудня 2019 року в Дніпровському коледжі електрифікації відбулася презентація книги „Християнська сторінка-2“, в якій взяли участь студенти, педагоги, історики, теологи, представники громадськості.

Довгі роки триває співпраця щомісячника „Бористен“ з почесним доктором теології Леонідом Якобчуком та журналістом Левком Хмельковським з Нью-Джерзі. Майже 30 років вони провадять у щомісячнику розділ „Християнська сторінка“. В серії „Бібліотека журналу „Бористен“ у 2012 році побачив світ релігійний збірник „Християнська сторінка“. Поліграфічна новинка – це передрук публікацій, які побачили світ протягом 2012 -2019 років.

Вже відбулося декілька презентацій

нового видання. Окремі підрозділи Збройних сил України та Національної гвардії, котрі захищають Україну від російської навали на Донбасі, отримали в дарунок від українських добровольців з США цінне видання.

На презентації у коледжі своїми думками з приводу книжкової новинки поділився представник Української церкви християн віри євангельської Андрій Саприкін.

Поетеса Оксана Ігнатенко прочиала свої вірші на філософські теми, й підкреслила, наскільки важлива християнська моральність кожного з нас для духовного здоров'я суспільства в цілому. Політолог Олена Демчук в своєму виступі зробила наголос на тому, що бездуховне суспільство не лише небезпечне, а, як правило, бідне не тільки інтелектуально, а й матеріально.

Як зазначив директор коледжу Мико-

Учасники презентації книги „Християнська сторінка-2“ в Дніпровському коледжі електрифікації. (Фото: Фідель Сухоніс)

ла Цоколенко, книга зацікавила навіть атеїстів й видання допоможе педагогам

коледжу повніше розкрити деякі теми з історії, культури та літератури.

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

Пам'яті дослідника злочинів у Биківні

Георгій Лук'ячук

КИЇВ. – Національний історико-меморіальний заповідник „Биківнянські могили” 8 листопада 2019 року вшанував пам'ять Миколи Лисенка, який трагічно загинув в 2014 році.

М. Лисенко (1927-2014) – громадський діяч, історик, багаторічний дослідник Биківнянських поховань, автор кількох десятків публікацій та книжок „Биківня: злочин без каяття” (1996), „Биківня – наш вічний біль” (1999). Він також був одним із фундаторів Українського товариства „Меморіал” (в останні роки – почесним головою) та членом „Товариства політв'язнів та репресованих”.

Наполегливість М. Лисенка, його численні виступи й публікації, листи і відозви, як і активність інших першовідкривачів Биківнянських поховань, сприяли відкриттю правди про таємну спецдіяльність НКВД у Биківнянському лісі та початку вшанування численних жертв сталінських репресій.

М. Лисенко влітку 1987 року написав звернення до Спілки письменників України з інформацією щодо стану

поховань у Биківнянському лісі та проханням зрушити справу вшанування могил. Він також зібрав і опублікував спогади мешканців хутора Биківня – ще живих на ту пору свідків тих трагічних подій, вперше оприлюднив невеликі списки сталінських жертв, яких таємно поховали у Биківнянському лісі, та інформацію щодо окремих репресованих осіб.

Особливо відзначається його роль у приверненні польської влади та громадськості до вшанування польських громадян, інтернованих СРСР та розстріляних НКВД в Биківнянському лісі.

Поминальний захід відбувся на території Меморіального заповідника. У ньому взяли участь співробітники заповідника, члени родини М. Лисенка, представники українського товариства „Меморіал” ім. Василя Стуса та „Соловецького братства”.

Учасники поминального заходу поклали квіти до братських могил на Міжнародному меморіалі жертв тоталітаризму 1937-1941 років та ознайомились з виставкою архівних матеріалів М. Лисенка. Син М. Лисенка пред-

Св. п. Микола Лисенко

ставив перевидання спогадів невідомого дослідника Биківнянської трагедії „У жорнах комунізму”.

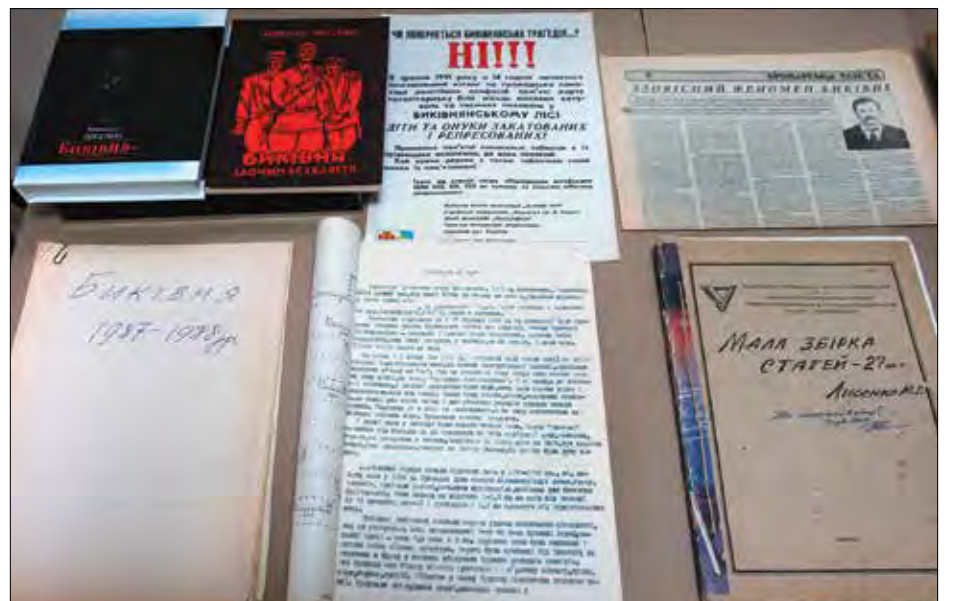
У виступах Генерального директора заповідника „Биківнянські могили” Богдана Біляшівського та його заступниці з наукової роботи Тетяни Шептицької було окреслено зусилля дослідника злочинів НКВД в лісах Биківні в боротьбі за встановлення історичної

правди. Без цих героїчних зусиль нинішнього Меморіального заповідника могло взагалі не бути сьогодні.

Була висловлена пропозиція вшанування попередників М. Лисенка в цій святій громадській справі: Василя Симоненка і Алли Горської, та переслідуваного Леся Танюка, встановлення меморіальних дошок на адміністративному приміщенні заповідника.

Виступає Генеральний директор Національного меморіального заповідника „Биківнянські могили” Богдан Біляшівський. (Фото: Георгій Лук'ячук)

Архівні рукописи Миколи Лисенка та видані ним книги досліджень злочинів в Биківнянських лісах.

Перепоховали Бориса й Оксану Левицьких

Тетяна Будар

БЕРЕЖАНИ, Тернопільська обл. – 13 жовтня 2019 року відбулося перепоховання праху колишнього учня Бережанської гімназії, активного діяча національно-визвольного руху 1930-1940-их років, професора Українського Вільного Університету в Мюнхені Бориса Левицького та його дружини Оксани.

Церемонія відбулася з участю їхнього близького родича Ярослава Левицького та його дружини Юстини з Філядельфії, представників влади, громадськості, Музею книги, школи-гімназії ім. Богдана Лепкого, Благодійного фонду „Карітас Бережани”.

Поминальні заходи пройшли у церкві Пресвятої Трійці, де заупокійний Молебень відслужив о. Михайло Бугай, і на старому міському цвинтарі, де перепоховали прах Левицьких та освятили пам'ятник на їхній могилі.

Слово про славу родину Левицьких виголосив заступник голови районної ради Роман Висоцький. Як розповів Я. Левицький, після Другої світової війни Б. Левицький опинився в Мюнхені, де помер 28 жовтня 1984 року і там спочивав разом із дружиною. Ідею перепоховання підтримали Ілля Лабушка – син відомого проф. Мирослава Лабушки й деякі інші закордонні українці. Я. Левицький доклав багато зусиль, аби прах його славних родичів повернувся до

Церемонія перепоховання на міському цвинтарі. (Фото: Тетяна Будар)

Бережан, на рідну землю.

Родина Левицьких заплатила високу ціну за свою любов до України. Першим у катівнях НКВД не витримав батько: помер у тюремному шпиталі у травні 1941 року. В липні того ж року, у тюрмі НКВД у Бердичеві загинув наймолодший син – 21-річний Олег. Через рік на виселенні в Казахстані сухоти

забрали 23-річного Мирона. 1947 року на спецпоселенні в казахських степах передчасно пішла з життя Марія Левицька. У вихорах репресій і воєн уціліли лише двоє синів – Борис і Святослав: один – ідеолог визвольного руху, другий – сотник УПА. Згодом Б. Левицький став професором Українського Вільного Університету в Мюнхені.

СПОМИН

В пам'ять журналіста Василя Романчука

Петро Твардовський

*Праця єдина нам шлях уторує,
Довгий той шлях і важкий,
Що аж до щастя і долі прямує;
Нумо до праці мерщій!*

Ці поетичні рядки відомого українського письменника Бориса Грінченка цілком відповідають життєвому шляху та трудовій діяльності талановитого українського журналіста Василя Романчука. Народився він 1 січня 1947 року в селі Довжки колишньої Дрогобицької області. Ще й двох тижнів йому не було, як помер його батько Ілько. А вдова Параска, його мати, продовжувала тяжко працювати і старанно готувати до трудового життя чотирьох синовчків. Найстаршому Йосипові тоді було 14 років, а наймолодшим був Василь.

Його змалку чарувала краса природи, бо й рідне село Довжки – у мальовничому куточку Карпат. Закінчуючи восьмирічну школу у рідному селі, міг похвалитися тим, що кожного року отримував похвальні грамоти за відмінне навчання. А здобував середню освіту в містечку Бориня – за 20 кілометрів від рідного села, після чого вступив на математичний факультет Дрогобицького педагогічного інституту.

Ще в шкільні роки він мріяв бути журналістом. Очевидно, вдавсь в батька, який мав власну бібліотеку, заснував у Довжках читальню „Просвіти“, писав вірші. Збірку його віршів під час облави в селі карателі з НКВД спалили на повітрі.

В. Романчук успішно закінчив інститут і став вчителем у школі рідного села, одружився з випускницею філологічного факультету Марією Срогою. Подружжя створило чудову сім'ю, яка згодом переросла у велику родину: доня Анничка, син Василь,

внуки Марія, Роман та Софія.

Після служби в армії його запросили до праці в редакцію районної газети у Сколе. Ось тут і розпочалася журналістська діяльність В. Романчука. У 1976 році він став членом Національної спілки журналістів України. Редакція газети працювала під постійним наглядом і контролею партійних керівників району і це обмежувало власну ініціативу журналістів. Відновлення української державності в 1991 році змінило діяльність редакції, в якій працював В. Романчук. Навіть сама зміна назви районної газети, що відповідає цьому краю, „Бойківська думка“ засвідчила початок відродження справжнього українства у суспільстві.

Тепер розкрився справжній професіоналізм В. Романчука, який писав про найбагатші скарби нашого народу – національне і духовне відродження. Національний дух українця журналіст розкривав у своїх публікаціях. В одній із них „Я за тебе, Україно, муки тяжкі терпів“ показано шанування понад 30 сколівчан, які пережили страждання і каторжну працю в сибірських таборах смерті. Гідне місце у творчості В. Романчука займало духовне відродження української нації.

У багатьох публікаціях він описував своє рідне гірське село Довжки, якому вже виповнилося понад 450 років. Про його творчу діяльність можна дізнатися з виданої ним у 2010 році книги під назвою „Від Бескидів – до країни хмародерів“.

У цій же книзі розкрито творчу діяльність В. Романчука у США. У 2002 році він був у штаті Айова на стажуванні журналістів з України. А з 2007 року, користуючись журналістською візою, щорічно приїжджав у Великий Клівленд. Тоді ми з ним познайомилися, бо й його ознайомив із діяльністю українських громадських організацій, з парафіями українських церков і ми разом дружньо співпрацювали. За

Св. п. Василь Романчук

період перебування в США В. Романчук написав понад 40 різних дописів, що були надруковані в українських часописах.

У лютому цього року, повертаючись в Україну, В. Романчук сказав мені, що, напевно, більше не приїде до Парми, бо відчуття хвороби не сприяє далекій подорожі. Упродовж літа він лікувався у санаторіях Закарпаття, під осінь повернувся на Львівщину. І невблаганна смерть забрала на вічний спочинок журналіста і активного громадського діяча В. Романчука.

Він помер 5 жовтня 2019 року на 73-му році життя. Похований на цвинтарі в Жидачеві на Львівщині.

Не стало відомої писанкарки Тані Клим-Осадци

Люба Петруша

Одна з провідних майстринь української писанки в США Атанасія (Таня) Клим-Осадца померла 29 грудня 2019 року. Прощання з майстринею відбулося 4 січня в Українській католицькій церкві св. Архангела Михаїла у Гартфорді, Коннектикат.

Народилася А. Осадца в Седльце, Польща, (за іншими даними – в Копичинцях, нині Гусятинського району) в родині українців Андрія та Павлини Климів. У пошуках кращої долі родина переїздила з Польщі до Австрії, потім у повоєнну Німеччину, а у 1950 році до США.

Любов до писанкарства перейшла Т. Осадці від бабусі Параски і мами. Захоплення писанкарством стало сенсом її життя на чужині. Від 1950 року вона навчалася на факультеті історії мистецтва Кентського університету, досліджувала мистецтво української народної писанки та розшифровувати мову оберегу.

Св. п. Атанасія Клим-Осадца. (Фото: „Стожари“)

У 1980 році була куратором музейної виставки „Писанка та її символи“. З роками вона стала непере-

вершеним знавцем і справжнім професіоналом з писанкарства, збирила й розтлумачила майже 12 тис. писанкових символів, а її колекція писанок нараховує понад 2,000 зразків, виконаних власноруч та іншими майстрами.

Мисткиня упорядкувала каталог з інформацією про візерунки понад 2,000 писанок, виконаних власноручно. Від 1960 року роботи Т. Осадци експонуються в США та Україні. Постійна експозиція писанок майстрині знаходиться в Українському музеї-архіві у Клівленді. У 1993 році Рада Мистецтв Огайо доручила їй представляти штат на інавгурації Президента Біла Клінтона у Вашингтоні.

Після здобуття Україною незалежності праці Т. Осадци були виставлені у Національному музеї історії України. Президент Леонід Кучма присвоїв майстрині звання „Заслужений майстер українського народного мистецтва“.

Померла Т. Осадца у себе вдома в місті Рокі Гілл, Коннектикат.

Помер Зенон Ластовецький

ТОРОНТО. – Світовий Конгрес Українців (СКУ) висловлює глибоку скорботу та співчуття з приводу відходу у вічність 3 січня колишнього члена Ради директорів СКУ та українського громадського діяча у Великій Британії Зенона Ластовецького.

Смерть св. п. З. Ластовецького є болючою втратою як для його родини, дружини Поули з сином Мирославом та української громади у Великій Британії, для СКУ та всього світового українства, яке пам'ятає покійного як великого українського патріота, колишнього провідника Союзу Українців у

Великій Британії (СУБ), що є дійовим членом СКУ, та члена Ради директорів СКУ і постійного учасника його конгресів та річних загальних зборів.

З. Ластовецький у Великій Британії активно працював у різних сферах українського громадського життя. За невтомну працю на ниві розбудови українського громадського життя в діаспорі та підтримку України З. Ластовецький у 2018 році був нагороджений найвищою нагородою СКУ – медалею св. Володимира Великого.

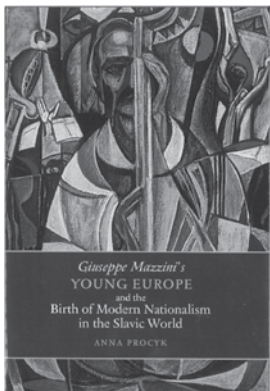
СКУ Св. п. Зенон Ластовецький. (Фото: СКУ)

**Наукове Товариство ім. Шевченка в Америці
Українська Вільна Академія Наук
Український Інститут Америки**

запрошують на презентацію наукового видання

Д-р Анни Процик

**„Молода Європа“ Джузеппе Мадзіні
та початки модерного націоналізму
серед слов'янських народів**

(Видавництво Торонтонського університету, 2019)

**У суботу, 25 січня 2020 року,
о 5-й годині по пол.**

**в будинку Українського Інституту Америки
2 E 79th St, New York, NY 10075**

UKRAINIAN FCU WE START & END WITH U

Offering a Full Line of
PERSONAL & BUSINESS FINANCIAL SERVICES!
ПЕРСОНАЛЬНІ ТА БІЗНЕСОВІ ФІНАНСОВІ ПОСЛУГИ

- Checking accounts / Чекові рахунки
- Savings accounts / Ощадні рахунки
- IRA & Share Certificates / Сертифікати
- Loans / Позики
- Mortgages / Кредити на Нерухомість
- VISA® Credit & Debit Cards / Платіжні Картки VISA®
- Online & Mobile Banking / Онлайн і мобільний банкінг

Nationwide Access

Members have access to **30,000 no-fee ATMs** and **5,000 Shared Branches** nationwide through CO-OP network

UKRAINIAN
FEDERAL CREDIT UNION

УКРАЇНСЬКА
ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТНА СПІЛКА

ROCHESTER, NY • AMHERST, NY • BOSTON, MA • BUFFALO, NY • CHARLOTTE, NC
FEDERAL WAY, WA • PARMA, OH • PORTLAND, OR • SACRAMENTO, CA • SYRACUSE, NY
VANCOUVER, WA • WEBSTER, NY • COMING SOON! RANCHO CORDOVA, CA

For a complete listing of hours and branch locations:

ukrainianfcu.org

FEDERALLY INSURED BY NCUA

ВЕСНЯНІ та ВЕЛИКОДНІ КУРСИ і ЗАНЯТТЯ 2020 р. в УКРАЇНСЬКОМУ МУЗЕЇ

На заняття потрібно реєструватися заздалегідь: 212.228.0110

ВИРОБЛЕННЯ ҐЕРДАНІВ

Чотири заняття, на яких дорослі і діти від 12 років учинимуться робити ґердани. Ці традиційні нашійні прикраси з дрібних намистин носили з народним убранням в різних районах України. Заняття відбуватимуться у двох сесіях по суботах.

Дати: (I) 25 січня–15 лютого; (II) 24 лютого–14 березня;

Час занять: 10:00 ранку – 12:30 по полудні

Оплата за сесію: Дорослі – 40 дол.; студенти віком від 16 років і пенсіонери – 35 дол.; діти від 12 до 16 років – 15 дол.; члени Музею дістають знижку 10%

Інструктор: Ольга Лесько

ВИШИВАННЯ

Відбудеться вісім занять, пристосованих як для початківців, так і для вишивальниць з певним досвідом. Будуть лекції з історії, техніки і естетики української вишивки. На курс можуть зголошуватися діти від 10 років і дорослі. Заняття відбуватимуться у двох сесіях по суботах.

Дати: (I) 25 січня – 14 березня; (II) 21 березня–30 травня

Час занять: 1:00–3:30 по полудні

Оплата за сесію: Дорослі – 60 дол.; студенти віком від 16 років і пенсіонери – 50 дол.; діти від 10 до 16 років – 30 дол.; члени Музею дістають знижку 10%

Інструктор: Любов Волинець

ПИСАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ПИСАНОК

Діти від 12 років і дорослі матимуть нагоду навчитися писати писанки з традиційними українськими мотивами.

Субота, 21 березня о год. 11 ран. –1 по пол. або 2–4 по пол.

Неділя, 22 квітня о год. 11 ран. –1 по пол. або 2–4 по пол.

Субота, 4 квітня о год. 11 ран. –1 по пол. або 2–4 по пол.

Неділя, 5 квітня о год. 11 ран. –1 по пол. або 2–4 по пол.

Оплата за одне заняття: Дорослі – 15 дол.; студенти віком від 16 років і пенсіонери – 10 дол.; діти від 12 до 16 років – 5 дол.; члени Музею дістають знижку 10%

Інструктори: Анна Ґбур, Леся Лебедь, Емилі Робинс, Таня Снігур

УКРАЇНСЬКІ ВЕЛИКОДНІ ТРАДИЦІЇ

Заняття для дорослих і молоді віком від 16 років. Учасники ознайомляться з українськими великодніми традиціями та практично навчатимуться пекти паски.

Дата: субота, 28 березня

Час заняття: 10:00 ранку – 1:00 по полудні

Оплата за навчання: Дорослі – 25 дол.; студенти віком від 16 років і пенсіонери – 20 дол.; члени Музею дістають знижку 10%

Інструктор: Любов Волинець

ПОКАЗ ТЕХНІКИ ПИСАННЯ ПИСАНОК

Досвідчені писанкарки демонструватимуть процес писання писанок. Також буде показаний фільм Славка Новицького *Писанка*. **Реєструватися на показ заздалегідь не потрібно.**

Дата: субота, 4 квітня

Час: 1:00–5:00 по полудні

Показ писання писанок і фільму є **безкоштовними** з оплатою вступу до музею.

Писанкарка: Анна Ґбур

УКРАЇНСЬКІ ВЕСІЛЬНІ ТРАДИЦІЇ

Заняття для дорослих і молоді від 16 років. Учасники ознайомляться з українськими весільними традиціями включно з прикрашенням гільця та практично навчатимуться пекти коровай.

Дата: субота, 2 травня

Час заняття: 10:00 ранку – 1:00 по полудні

Оплата за навчання: Дорослі – 25 дол.; студенти віком від 16 років і пенсіонери – 20 дол.; члени Музею дістають знижку 10%

Інструктори: Богданна Слиж, Любов Волинець, Ляріса Зелик

ПОЧАТКОВИЙ КУРС ТКАЦТВА

У цьому інтенсивному триденному курсі учасники будуть вивчати техніки ткацтва на настільному верстаті з метою відтворити старовинний київський узір. Теми курсу включають вивчення частин верстата, а також як обчислювати та робити основу, як вибирати пряжу, як ткати у різних техніках. Курс для дорослих і молоді від 16-ти років. Всі матеріяли будуть надані.*

Дати: 15, 17, 18 травня

Години занять: п'ятниця 5–8 веч, субота 10 год. ран.–5 веч., неділя 10 год. ран.–5 веч.

Оплата за курс: Дорослі – 50 дол.; студенти віком від 16 років і пенсіонери – 45 дол.; члени Музею дістають знижку 10%.

*Додаткова оплата за матеріяли від особи – 40 дол.

Інструктор: Галина Шепко

The Museum's programs are supported, in part, by the New York State Council on the Arts with the support of Governor Andrew Cuomo and the New York State Legislature.

The Ukrainian Museum's traditional arts programs are supported, in part, by public funds from the New York City Department of Cultural Affairs in partnership with the City Council.

The Ukrainian Museum

222 East 6th Street
New York, NY 10003
Tel: 212.228.0110 Fax: 212.228.1947
info@ukrainianmuseum.org
www.ukrainianmuseum.org

All programs include access to Museum galleries!

Museum hours:
Wednesday – Sunday
11:30 a.m.–5:00 p.m.

св. п. Гелен Воскоб

(Галина Воскобійник)

1930-2020

У переддень православного Різдва, коли по всьому світу у домівках мільйонів українців колядками прославляють Бога, пішла з життя та, хто прославляла Бога своїми справами кожної миті свого земного побуту – Галина Воскобійник. Підприємець і меценат, але передусім самовіддана берегиня сімейного вогнища померла у Святвечір – 6 січня 2020 року після тривалої боротьби з тяжкою хворобою. В Україні кажуть, що у найважливіші релігійні свята Бог забирає до себе тих, кого любить найдужче. Випадково чи передбачено – але свій останній подих Галина подарувала тим, хто її любили і завжди любитимуть найдужче тут, на Землі – дітям, онукам, правнукам, що зібралися довкола неї у час, коли „над вертепом зірда ясна світлом засіяла“...

Тепер вже не видається випадковим ще один збіг – народилася Галина Воскобійник 27 лютого 1930 року у селі Зоря, Божедарівського району, що на сході України у сім'ї Івана та Оксани Дробот. Своє життя, яке могло би слугувати сюжетом епічної голлівудської драми, Галина описала у книзі спогадів „Свобода і далі: шлях української жінки до нового життя в Америці“ (ЛА „Піраміда“, Львів, 2018): „...ця книжка – історія жінки, якій з Божої ласки вдалося вижити в часи жахливих подій на рідній землі, щоб віднайти нове і гарне життя на другій Батьківщині. Зіткана вона з моїх спогадів, а також з оповідей моїх рідних, що дасть змогу читачеві відчувати багатогранність нашого досвіду на шляху до свободи і того, що далі...“

Описаний досвід настільки багатогранний і резонансний, а стиль викладу настільки жвавий, доступний, але при цьому просякнутий глибиною думки, що будь-який читач, не залежно від віку, статі, фаху та соціального статусу, неодмінно знайде для себе відповідь на те, що його цікавить, хвилює, надихає. Цю книгу захоплено читають історики, антропологи, соціологи і дізнаються чимало про розкуркулення, голодомор, Другу світову, адже на тлі цих та інших трагедій розгорталася життєва драма Галини та її родини, як і сотні тисяч інших українців, які залишали свої оселі, просувалися розпанаханою Європою на Захід, втрачаючи при цьому найрідніших, найближчих...усе, окрім віри у незламність людського духу. Саме тому життєвим гаслом Галини було: „Я зможу!“. Вона говорила це собі увесь час: і тоді, коли сама себе записувала малою до школи; і коли намагалася відшукати сестру Марусю під пересічним вогнем ворогуючих армій; і коли щоразу пристосовувалася до нового культурного середовища; і коли вперше бралася за будь-яку справу (праця на виробництві, пошиття одягу, бухгалтерський облік, інформаційні технології, ведення переговорів, дизайн інтер'єру, керівництво благодійним фондом тощо), а надто тоді, коли мусила навчитися знову жити після трагічної смерті сина Олександра, а згодом і сина Віктора... А ще тоді, коли пообіцяла собі, що танцюватиме на весіллі онучки Лариски, незважаючи на те, що важкий крововилив у мозок мав зробити її до смерті прикутою до візка. І вона кружляла у танці із сином Джорджем, а прикутими до її постаті виявилися погляди зачарованих, розчулених гостей...

Цю книгу читають матері, які втратили своїх дітей, і „невеликовні“ хворі, що почули як вирок діагноз „рак“. Гелен не втішає і не заспокоює, а лишень спокійно і впевнено вселяє у них віру в те, що і вони зможуть.

Читають її і невеликовні романтики, адже оповідь про те, як фотографія юної розумниці і красуні із німецького табору для переміщених осіб – Галини Дробот – перетнула океан, розпалала вогонь у серці майбутнього успішного підприємця-забудовника Олексія Воскобійника, привела молодого чоловіка до батьківського порогу дівчини і стала оберегом щасливого шлюбу, що тривав аж до самої смерті закоханих, є безмежно прекрасною. Цю світлинку Олексій тримав коло серця все своє життя, яке обірвалося влітку 2019 р.

Читають, читатимуть, і перечитуватимуть її діти, онуки і правнуки Гелен, які проводжали її в останню путь...туди „де свобода і далі...“ у суботу 11 січня 2020 року.

Поезії...

(Закінчення зі стор. 7)

Вплітає павутинки в жовті коси,
Гітари звуки чисті та сумні,
Палають ягоди калини як вогні.
Танцює листя неповторні вальси,
Дерева голі – гілки наче пальці...
І плаче дощ, закоханий у осінь,
Своє кохання загубив їй в коси.

Або:

Заблукала хмарка в небі,
Загубила стежку.
Плакала, тужила,
Сльози проливала.
Допомоги в райдуго
Цілий день благала.

Пожаліла райдуго –
Вишила мережку
Червоненьким, щоб бачила,
По самому краю,
До хатиночки на небі,
Де сестри чекають.

Ліричні рядки присвячені матері, нездійсненому кохання. Окремий розділ „Казковий світ“ складають казки. Приваблює графічне оформлення збірки, яке наближає сприйняття поезій В. Нижник.

Отримати книжку можна, виславши 20 дол. пожертви на інтернат до Консисторії УПЦ США на адресу: Ukrainian Orthodox Church of the USA, P.O. Box 495, South Bound Brook, NJ 08880.

ARKA

Вишиванки, хустки, нитки,
тканина до вишивання, рушники,
коралі, пояси, кераміка, різьба

89 East 2nd St., New York, NY 10009

Tel.: 212-473-3550

ОКСАНА СТАНЬКО

Ліцензований продавець
Страховання Життя

OXSANA STANKO

Licensed Life Insurance Agent

Ukrainian National Assn., Inc.

32 Peachtree Rd.

Basking Ridge, NJ 07920

Tel.: 908-872-2192; email: stankouna@optimum.net

ХРИСТИНА БРОДИН

Ліцензований Продавець
Страховання Життя

CHRISTINE BRODYN

Licensed Life Insurance Agent

Ukrainian National Assn., Inc.

187 Henshaw Ave.

Springfield, NJ 07081

Tel.: 973-376-1347

UKRAINIAN SISTERS

THE BEST CARE FOR YOU OR FAMILY MEMBER

24 hours and 7 days per week services

- Compassion
- Kindness
- Responsibility

Ukrainian - American homecare agency

631-764-5388
631-727-2880

Ukr sistersag@gmail.com

MONUMENTS

Oblast Memorials Co.

PO Box 746, Chester, NY 10918

Tel : 845-469-4247

Custom Designed Quality Monuments

Serving NY/NJ/CT Cemeteries

e-mail: oblastmemorialsco@gmail.com

web site: www.oblastmemorials.com

BILINGUAL HOME APPOINTMENTS

LYTWYN & LYTWYN

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS

Theodore M. Lytwyn, Manager
NJ Lic. No. 3212

AIR CONDITIONED ROOMS

Обслуга ЩИРА і СЕРДЕЧНА

Our services are available
anywhere in New Jersey.

Також займаємося похоронами
на цвинтарі в С. Бавнд Бруку
і перенесенням тлінних останків
з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME

1600 Stuyvesant Ave (corner of Stanley Terr.)

UNION, NJ 07083

908-964-4222 • 973-375-5555

www.unionfuneralhome.com

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами
в **BRONX, BROOKLYN,**
NEW YORK і околицях

ДАНИЛО БУЗЕТА – директор
Родина **ДМИТРИК**

Peter Jarema Funeral Home, Inc.

129 EAST 7th STREET

NEW YORK, N. Y. 10009

(212) 674-2568

VARSHAVSKY MONUMENTS

862-812-7086

E-mail: VarshavskyMonuments@gmail.com

ПАМ'ЯТНИКИ — МАВЗОЛЕЇ

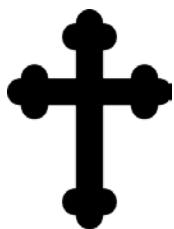
Великий вибір граніту

Індивідуальний дизайн

Гравірування на граніті

Керамічні фотографії на пам'ятники

Замовлення, виготовлення і встановлення в штатах NJ/NY/PA

У восьму невимовно болючу
річницю відходу
у Божу вічність нашого
найдорожчого і незабутнього
Чоловіка, Батька і Дідуса

СВ.П.
АНДРІЯ ВСЕВОЛОДА
ДОБРЯНСЬКОГО

буде відправлена
Поминальна Свята Літургія
у церкві св. Юра в Нью-Йорку
у суботу, 1 лютого 2020 року, о годині 6:00 ранку.

Про молитви
за спокій душі Покійного просить

дружина Стефанія
з родиною

св. п. Надія Креденсер Бігун
вдова св. п. Ярослава

З глибоким жалем і смутком ділимося болючою вісткою, що 5-го січня 2020 року у Новато, Каліфорнія, за 16 днів до 100 років, відійшла у вічність наша дорога Мама, Бабуня і Тета. Народилася 21-го січня 1920 у місті Поморяни, Львівщина, Україна. Була довголітня членка Союзу Українок Америки і брала активну участь у житті української громади.

Залишені у смутку:

діти: Рената з мужем Ричардом
Юрій з дружиною Іриною
внуки: Микола з дружиною Мишел
Уляна
племінники: Оксана Бурачинська, Ірина Бурак і Марко
Мандрусак з родинами
похресник: Андрій Данелюк з родиною
сваха: Анна Леуш
родина в Україні, США і Канаді

Парастас відбувся 12-го січня в похоронному заведенні Литвин і Литвин в Юніон, Н. Дж.

Заупокійна Свята Літургія була відправлена 13-го січня 2020 року в Українській католицькій церкві св. Івана Хрестителя в Ньюарку, а відтак тіло було поховане на Українському цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд-Бруку, Н. Дж.

У сороковий день відходу у вічність св. п. Надії, поминальні св. Літургії будуть відправлені в Ньюарку, Сан Франциско, Вермонті й Україні.

Вічна їй пам'ять!

Замість квітів просимо складати пожертви на:

- Український Католицький Університет:
UCEF, 2247 W. Chicago Ave., Chicago, IL 60622
- Український Музей:
The Ukrainian Museum, 222 E. 6th St., New York, NY 10003

Цією дорогою Родина щиро дякує Рідним і Знайомим за вислови співчуття, квіти і пожертви.

Наукове Товариство ім. Шевченка
в Америці

повідомляє своїх членів та громаду,
що 28 грудня 2019 року
відійшов з цього світу

Дійсний член НТШ

СВ. П.
д-р Юрій Перфецький
філолог-славіст

народжений 27 травня 1940 року
в Пйотркові Трибунальському, Польща

Навчався:

магістер Колумбійського університету (1966);
доктор філософії Колумбійського університету (1970)

Працював:

Професор Ля Сальського університету (1989)

Автор праць в ділянці слов'янських мов та літератур

Рідним складаємо співчуття.

Вічна Йому пам'ять.

Управа НТШ в Америці

Ділимося сумною вісткою що 8-го грудня 2019 року, проживши 104 роки, відійшла у вічність у Дітройті, Миш.

СВ. П.
Іванна Кучер
1915 - 2019

народжена у Львові,
донька св. п. Юрія і Катерини Кучерів,
сестра св. п. Володимира Кучера.

Довголітня вчителька у Школі Українознавства „Рідна Школа“, активна членка Пласту, СУА й інших українських організацій.

Похоронні відправи відбулися 12-го грудня 2019 року у церкві Непорочного Зачаття у Дітройті.

Залишилися у смутку:

- братова - Ксеня Кучер
- братанок - Ігор Кучер з дружиною Єлисаветою і дочкою Софією
- братанка - Марта Грушкевич з мужем Ярославом і синами Стефаном, Адріаном і Дем'яном з родинами
- братанка - Ліда Шевчик з мужем Богданом і сином Миколою

...Тихо спи, без тривоги, тут є Бог...

Вічна їй пам'ять!

Шановні читачі!

Жалібні повідомлення з приводу відходу своїх близьких і друзів просимо висилати на електронну адресу відділу оголошень „Свободи“: advertising@ukrweekly.com

SELF RELIANCE NEW YORK
Federal Credit Union

САМОПОМІЧ НЬЮ ЙОРК
Федеральна Кредитова Кооператива

**Скористайте
з наших
відсоткових
ставок!**

2.94% APY*
5 Year Certificate

2.74% APY*
3 Year Certificate

2.58% APY*
2 Year Certificate

2.32% APY*
1 Year Certificate

**Оберіть
найкращий
термін для
Вас!**

**APY - Відсоток у річному відношенні з денно нарахованою дивідендою. Штраф нарахований за передчасне закриття сертифікату. Мінімальна сума на відкриття сертифікату - \$500.00. Дивіденда може бути змінена в будь який час та діє з 1/10/2020 року.*

Відвідайте наші відділення за адресами:

MAIN OFFICE:

108 Second Ave
New York, NY 10003
Tel: (212) 473-7310
Fax: (212) 473-3251

ASTORIA:

32-01 31st Street
Astoria, NY 11106
Tel: (718) 626-0506
Fax: (718) 626-0458

LINDENHURST:

226 N 4th Street
Lindenhurst, NY 11757
Tel: (631) 867-5990
Fax: (631) 867-5989

UNIONDALE:

226 Uniondale Ave
Uniondale, NY 11553
Tel: (516) 565-2393
Fax: (516) 565-2097

KERHONKSON:

6329 Route 209
Kerhonkson, NY 12446
Tel: (845) 626-2938
Fax: (845) 626-8636

Toll Free (888) SELF-REL

Email: Info@selfrelianceny.org

Website: www.selfrelianceny.org